

CUVÂNT INTRODUCATIV

Raportul la proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2011 și orizontul 2012-2014 prezintă contextul intern și internațional, principalele evoluții ale indicatorilor bugetari, obiectivele, țintele, prioritățile politicilor ce trebuie finanțate pe orizontul de referință, în condițiile în care economiile lumii încep să se redreseze după cea mai profundă criză din ultimii 75 de ani.

Astfel, în condițiile în care redresarea economiei mondiale continuă, iar în zona euro se anticipează o revigorare a activității economice, estimându-se că ritmul de creștere a PIB real va fi de 1,7% în anul 2010 și de 1,5% în anul 2011, pe fondul menținerii unor anumite incertitudini, pentru economia românească se estimează o revenire în teritoriu pozitiv al creșterii, respectiv de 1,5% pentru anul 2011.

Coordonatele construcției bugetare pe anul 2011 și orizontul 2012-2014 au în vedere:

- Consecvența mixului de politici macroeconomice cu un dozaj adecvat fiecărei componente pentru menținerea stabilității financiare și relansarea durabilă a activității economice;
- Construcția bugetului pe anul 2011 aliniată la Strategia fiscal- bugetară pentru orizontul de timp 2011-2013, prevăzută de Legea responsabilității fiscal bugetare nr.69/2010, cu obiectiv central reducerea graduală a deficitului bugetar către nivelul prevăzut prin Tratatul de la Maastricht până în anul 2012;
- Continuarea consolidării fiscale;
 - pentru anul 2011 se prevede un deficit de 4,4% din PIB: pentru asigurarea îndeplinirii acestei ținte de deficit cheltuielile de personal au fost limitate la 39 miliarde lei, exclusiv contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajații și angajatorii din sectorul apărare, ordine publică și siguranță națională, respectiv 7,5% din PIB;
 - pentru anul 2012 un deficit de 3% din PIB, iar pentru 2013 de 2,5% din PIB.

Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010 prevede ținte obligatorii pe doi ani pentru soldul total al bugetului general consolidat și cheltuielile de personal, ca procent în PIB, ținte ce reprezintă valori de referință a Strategiei fiscal-bugetare pe termen mediu. Astfel, țintele de deficit de 4,4% și 3,0% din PIB pentru anul 2011 și respectiv 2012 trebuie să fie respectate la nivelul bugetului general consolidat.

Veniturile bugetare sunt prevăzute la 32,9% din PIB pentru anul 2011, potențate și de creșterea economică ce va reveni în teritoriul pozitiv în anul 2011, de respectiv 1,5%, iar cheltuielile bugetare sunt prevăzute la 37,3% din PIB datorită continuării măsurilor de ajustare.

Formularea politicii fiscal-bugetare va fi orientată în continuare pe reînstituirea unor finanțe publice sănătoase, va fi o politică prudentă, echilibrată, cu obiective și priorități bine ținute și caracter bine definit.

S-a revizuit structura cheltuielilor bugetare prin majorarea cheltuielilor ce conduc la creștere economică, prin alocarea unor fonduri însemnate cheltuielilor pentru investiții, reducerea și redirecționarea subvențiilor bugetare, și proiecția unor creșteri salariale în strânsă corelație cu productivitatea muncii.

În anul 2011, datoria publică guvernamentală va înregistra o creștere controlată corespunzător necesităților de finanțare a deficitului bugetar stabilit la 4,4% din PIB. Astfel, pentru anul 2011 se estimează un nivel al datoriei publice guvernamentale de 39,5% din PIB, față de nivelul de 37,3% din PIB cât se estimează că va fi la sfârșitul anului 2010.

În ceea ce privește serviciul datoriei publice guvernamentale, prognoza pentru anul 2011 arată un nivel al serviciului de 14,1 mld. Euro.

Probleme ce vor constitui priorități majore:

✓ Problema arieratelor;

Scrisoarea de intenție și Memorandumul Tehnic de Înțelegere elaborate ca urmare a celei de a șasea misiuni de evaluare a experților Fondului Monetar Internațional, Uniunii Europene și Băncii Mondiale în cadrul Acordului Stand-by cuprind măsuri suplimentare care au drept scop gestionarea eficientă și cu maximă prudență a cheltuielilor publice și a sectorului public în scopul reducerii arieratelor sectorului public către alte sectoare ale economiei;

✓ Lupta împotriva evaziunii fiscale va contribui la suplimentarea veniturilor bugetare;

✓ Absorbția fondurilor europene.

Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene pe perioada 2007-2013 (cca. 19,7 miliarde Euro se vor derula prin instituțiile publice) trebuie valorificată optim, reprezentând un element central al sustenabilității bugetare prin prisma strategiei investiționale și a caracterului nerambursabil al acestor fonduri.

Consolidarea fiscală pentru atingerea țintei de deficit bugetar de 3% din PIB până în anul 2012 și de 2,5% în anul 2013, are un caracter imperativ, deoarece piețele financiare internaționale nu tolerează niveluri semnificative ale deficitelor bugetare și creșteri rapide ale stocului de datorie publică.

Întreaga construcție bugetară pe orizontul 2011-2014 va fi configurată în condițiile consolidării conceptului de guvernare economică lansat la nivel european, care cuprinde un amplu pachet legislativ, ce va introduce mai multă disciplină și rigoare în procesele macroeconomice din țările membre și va preveni viitoarele crize.

România știe care este drumul pe care va merge în următorii ani, drumul Europei Unite, dar pentru acest lucru este nevoie de curaj, perseverență, responsabilitate, parteneriat, disciplină.

CUPRINS

Prezentare Generală

Capitolul 1

Evoluții și Tendințe Macroeconomice

- 1.1 Evoluții și tendințe macroeconomice interne în anul 2010
- 1.2 Politica monetară

Capitolul 2

Politica Fiscal Bugetară în anul 2010

- 2.1 Execuția bugetară
- 2.2 Datoria publică și finanțarea deficitului bugetar

Capitolul 3

Politica Fiscală și Bugetară în anul 2011

- 3.1 Cadrul macroeconomic intern în anul 2011
- 3.2 Politica monetară
- 3.3 Politica fiscală în anul 2011
- 3.4 Obiectivele politicii bugetare în anul 2011
Principii de alocare a resurselor
- 3.5 Datoria publică și finanțarea deficitului bugetar
- 3.6 Politici sectoriale în anul 2011

Capitolul 4

Politica bugetară în perioada 2012-2014

- 4.1 Prognoza macroeconomică în perioada 2012-2014
- 4.2 Cadrul fiscal și bugetar pe termen mediu
- 4.3 Finanțări de la Uniunea Europeană

În cursul anului 2009, lumea a continuat să fie profund afectată de o criză economică și financiară fără precedent în ultimii 75 de ani. În fața crizei, UE a dat dovadă de un grad înalt de cooperare la nivelul instituțiilor și statelor membre, dar și la nivel internațional, contribuind la direcționarea economiei pe calea redresării, evitării unei instabilități prelungite pe piețele financiare, la protejarea economiilor naționale și a economiilor private și a stimulat finanțarea pentru a păstra locuri de muncă și a reinstaura creșterea.

Stimulul fiscal din cadrul Planului de redresare economică a fost acordat cu scopul de a reinstaura încrederea în ceea ce privește puterea de cumpărare și de a relansa împrumuturile bancare.

Situația delicată a finanțelor publice din statele membre a devenit în mod inevitabil un motiv de îngrijorare la nivel național și la nivel UE. Totuși, conduita fiscală pentru zona euro din perspectiva variației soldului bugetar primar ajustat ciclic este prevăzută să aibă un caracter general neutru în anul 2010, iar ponderea datoriei publice este estimată să cunoască o creștere accelerată în anul 2010, dar într-un ritm mai lent decât creșterea deficitului sub influența favorabilă a PIB nominal.

Pentru anul 2011, pentru România se estimează o creștere economică de 1,5%. Pe drumul european se deschid noi oportunități: Strategia Europa 2020 pentru creșterea competitivității economice și procesul de consolidare a guvernanței economice la nivel UE, două procese fundamentale pentru următorii 10 ani.

Politica fiscal-bugetară pentru anul 2011 are în vedere sustenabilitatea finanțelor publice, aliniată la Strategia fiscal bugetară pe perioada 2011-2013, fiind o politică prudentă, echilibrată, construită pe principiul managementului financiar solid. Reformele structurale, respectiv reforma fiscală, a sistemului public de pensii, a sistemului de sănătate, a cheltuielilor sociale, accelerarea absorbției fondurilor europene și măsuri de administrare fiscală eficiente reprezintă piloni ai construcției bugetare pe anul 2011.

Consolidarea fiscală este o condiție imperativă pentru o economie eficientă și competitivă și are în vedere pentru anul 2011 un deficit de 4,4% și respectiv, pentru anul 2012 un deficit de 3% din PIB, iar pentru 2013 de 2,5% din PIB.

România trebuie să acorde o atenție susținută definirii și implementării schimbărilor cadrului de politici și selectării celei mai bune combinații care să permită autorităților să atingă consolidarea fiscală graduală pe orizontul 2011-2014, dincolo de prelungirea măsurilor de urgență adoptate în 2010. Un cadru de politici sănătoase are un caracter crucial în atenuarea șocurilor externe.

Economia mondială

Redresarea economiei mondiale continuă, dar înregistrează o oarecare temperare, preconizându-se creșterea PIB real mondial de 4,2% în anul 2011.

Redresarea economiei mondiale continuă, dar, conform anticipațiilor, ritmul de creștere a acesteia înregistrează o oarecare temperare, pe fondul disipării efectelor exercitate de refacerea stocurilor la nivel mondial și măsurilor de stimulare fiscală. Deși creșterea economică în economiile emergente s-a menținut în general robustă, indicatorii pe termen scurt sugerează o oarecare încetinire a ritmului expansiunii economice.

În majoritatea țărilor dezvoltate, redresarea este oarecum temperată de condițiile nefavorabile de pe piața forței de muncă și de procesul de ajustare bilanțieră în diferite sectoare.

Conform estimărilor, PIB real mondial va crește cu 4,8% în 2010 și cu 4,2% în anul 2011.

Evoluția în UE

Redresare economică în zona euro, estimându-se un ritm de creștere a PIB real de 1,5% în anul 2011.

Ritmul de creștere a PIB real în zona euro s-a accelerat semnificativ în trimestrul II și trimestrul III 2010. Informațiile disponibile indică o creștere robustă a cererii interne, datorată parțial intensificării puternice a investițiilor în perioada următoare trimestrului I, marcat de condițiile meteorologice nefavorabile, exporturile nete și stocurile contribuind, de asemenea, la expansiunea economică.

În perspectivă se anticipează o revigorare a activității economice, susținute de redresarea exporturilor și de creșterea treptată a cererii interne, reflectând efectele măsurilor de politică monetară adoptate anterior și ale eforturilor semnificative în vederea restabilirii funcționării sistemului financiar.

Se estimează că ritmul de creștere a PIB real va fi de 1,7% în anul 2010 și de 1,5% în anul 2011.

Măsuri întreprinse în UE pentru combaterea efectelor crizei financiare

Planul de redresare al UE intrat în vigoare în anul 2009

Strategii de ieșire din criză ce vor fi elaborate în cadrul Pactului de stabilitate și creștere

Recomandări pentru fiecare țară cu privire la reformele structurale impuse în contextul Strategiei Lisabona

În fața crizei, UE a dat dovadă de un grad de cooperare fără precedent la nivelul instituțiilor și statelor sale membre, dar și la nivel internațional.

Astfel, Planul de redresare al UE intrat în vigoare în anul 2009 a avut ca element esențial o infuzie masivă și coordonată de putere de cumpărare în economia europeană cu scopul de a impulsiona cererea și de a susține creșterea: 200 miliarde Euro (1,5% din PIB-ul UE) și luând în considerare și acțiunea stabilizatorilor automați, cum ar fi ajutorul de șomaj, și alte prestații sociale, sprijinul bugetar general se va ridica la 5% din PIB.

În domeniul finanțelor publice, se impunea o strategie de ieșire din criză, care să implice retragerea stimulilor fiscali și care să funcționeze nu doar la nivelul UE, ci și la nivel mondial, inclusiv în țările în curs de dezvoltare.

Strategiile vor fi elaborate în cadrul Pactului de stabilitate și creștere și ar trebui lansate cel târziu în anul 2011 sau chiar mai repede în țările unde condițiile economice permit acest lucru.

UE a formulat recomandări pentru fiecare țară cu privire la reformele structurale impuse în contextul Strategiei Lisabona, adaptate în funcție de Planul european de redresare economică.

Evoluții fiscale în UE

Deficitul public în zona Euro este așteptat să se stabilizeze în general în anul 2010

Variația soldului bugetar primar ajustat ciclic este prevăzută să aibă un caracter general neutru.

Ponderea datoriei publice este estimată să cunoască o creștere accelerată în anul 2010.

Se consideră că anul 2010 va marca un moment de cotitură pentru finanțele publice din zona Euro.

Deficitul public în zona Euro este așteptat să se stabilizeze în general în anul 2010. Conduita fiscală pentru zona Euro din perspectiva variației soldului bugetar primar ajustat ciclic este prevăzută să aibă un caracter general neutru în anul 2010, marcând o schimbare de tendință de la conduita expansionistă în perioada 2008-2009 la cea restrictivă prevăzută pentru anul 2011.

Ponderea datoriei publice este estimată să cunoască o creștere accelerată în anul 2010, dar într-un ritm mai lent decât creșterea deficitului sub influența favorabilă a PIB nominal.

Caseta 1 Consolidarea fiscală ¹

Costurile și avantajele consolidării fiscale

Pe termen scurt, consolidarea fiscală reduce cererea agregată, exercitând un impact negativ asupra activității economice.

O consolidare credibilă și ambițioasă determină accentuarea expectațiilor cu privire la o creștere economică viitoare și induce reacții economice care pot anula pe termen scurt efectul exercitat asupra cererii. O reducere a necesităților de finanțare ale guvernelor duce la diminuarea ratelor dobânzii pe termen lung, ca urmare a restrângerii cererii de economii și a micșorării primelor de risc.

Consolidarea într-un mediu incert

Încrederea piețelor în sustenabilitatea finanțelor publice este stabilită printr-o serie de factori variabili în timp, specifici fiecărei țări: ponderea datoriei publice și cea a deficitului în PIB, structura finanțării datoriei publice, perspectivele privind creșterea și istoricul fiecărei țări.

Avantajul implementării unor politici menite să consolideze sustenabilitatea este considerabil în mediul actual, marcat de aversiune față de risc. Într-un mediu caracterizat printr-un nivel ridicat al datoriei, acest avantaj al stabilității macroeconomice este amplificat, în condițiile în care reduce riscul de contagiune la alte țări.

Concluzie

Pentru a beneficia de avantajele consolidării, este necesar ca statele să se concentreze puternic asupra reducerii cheltuielilor, și în paralel, să implementeze reforme structurale menite să asigure eventuala creștere. Toate acestea vor furniza o ancoră fiscală în mediul actual incert, și vor împiedica influența negativă a poverii fiscale asupra creșterii pe termen lung.

Finanțele publice în țările membre UE

Stimulentele acordate economiei europene de statele membre și de instituțiile UE vor atinge 5% din PIB.

În 2010 stimulentele acordate economiei europene de statele membre și de instituțiile UE vor atinge 5% din PIB. Această injecție de lichidități se dovedește a fi deosebit de eficientă pentru sprijinirea încrederii în piețe, însă prețul plătit este agravarea deficitelor publice și a datoriei publice.

Planul de redresare a fost conceput pentru a garanta că reacțiile complexe în fața crizei sunt proporționale cu situația economică individuală din fiecare stat membru.

Măsurile de stimulare a cererii au fost îndreptate către obținerea de rezultate

¹ Banca Centrală Europeană, Buletin european septembrie 2010.

Deficitele excesive acumulate de majoritatea statelor membre trebuie corectate, dar aceasta trebuie să se facă în mod inteligent și hotărât conform Pactului de stabilitate și creștere, ținându-se cont de situația fiecărei țări.

imEDIATE și trebuiau să aibă un caracter temporar, și vizau priorități în infrastructură, competitivitate, întreprinderi mici, formare profesională și ocuparea forței de muncă.

Cadrul macroeconomic intern

În anul 2010 se estimează pentru economia românească o creștere economică negativă de 1,9%, urmând ca în anul 2011 să revină la creșterea economică pozitivă de 1,5%.

Datorită evoluțiilor negative din regiune și a celor ce privesc cererea internă care continuă să se mențină precară, în anul 2010 se estimează pentru economia românească o creștere economică negativă de 1,9%, urmând ca în anul 2011 să revină la creșterea economică pozitivă de 1,5%.

România se confruntă cu trei provocări majore, pe termen mediu și lung, în demersul de realizare a creșterii durabile:

În primul rând, trebuie adoptate politici prin care să se asigure soluționarea dezechilibrelor macroeconomice generate în perioada premergătoare crizei. Deși am asistat la o corecție abruptă a contului curent, de la 11,6% în anul 2008 la 5,7% în anul 2010, și respectiv 5,5% prevăzut pentru anul 2011, este nevoie ca în anii următori să se elimine posibilitatea reapariției problemelor de competitivitate și nesustenabilitatea acestuia.

În al doilea rând, ca și în alte state membre noi ale Uniunii Europene, România are ca obiectiv pe termen mediu aderarea la zona euro, ceea ce presupune convergența nominală cu criteriile de la Maastricht.

În al treilea rând, convergența nominală trebuie dublată de convergența reală – altfel spus creșterea durabilă prin care standardele de viață în România să fie aliniate la mediile din Uniunea Europeană.

Caseta 2 Considerații pentru România : Un nou model de creștere economică Strategia Europa 2020

Abordarea paradigmatică (de filosofie economică) joacă un rol important în alegerea modelului de creștere.

Criza economică internațională a avut efecte dramatice asupra economiilor emergente europene, fiind evidente vulnerabilitățile unui model de creștere economică care are la bază o expansiune rapidă a creditului intern și extern.

Pentru România, corecția modelului de creștere dinspre un model bazat pe consum spre un model bazat pe investiții, exporturi și atragerea de fonduri europene este un proces care necesită timp.

Strategia Europa 2020 marchează trecerea către o economie mai inteligentă și mai ecologică, fixează ținte ambițioase la nivel european și național și reprezintă o șansă reală de recuperare a decalajelor față de celelalte state membre.

Măsurile de ajustare fiscală întreprinse pe parcursul anului 2010

Măsurile de ajustare fiscală determinate de contextul economic dificil și de evoluțiile interne au determinat creșterea țintei de deficit de la 5,9% din PIB la 6,8% din PIB.

Corecția deficitului bugetar este mai dificilă în recesiune. Însă o politică bugetară rațională, prudentă echilibrată poate aduce rigoare în cheltuirea banului public, eficiență și productivitate.

Prin bugetul inițial pe anul 2010, ținta de deficit bugetar a fost stabilită la 5,9% din PIB.

În primăvara acestui an prin memorandumul încheiat cu Fondul Monetar Internațional, Uniunea Europeană și Banca Mondială s-a stabilit un set de măsuri care să reducă în continuare cheltuielile bugetare. Acordul a arătat o realitate evidentă:

- România nu mai poate cheltui peste nivelul de resurse generat de economia sa;
- Reluarea creșterii economice nu este rezultatul unei politici de creditare și subvenționare laxe, ci rezultatul unei politici de dezvoltare continue prin care sectoarele economice se adaptează la mecanismele pieții, se restructurează, se redimensionează.

Menținerea într-un acord cu FMI este legată direct de credibilitatea țării pe piețele financiare și în fața investitorilor străini și este un sprijin ca la orizontul anului 2012 ratingul de țară să fie într-o categoria superioară.

Efortul de ajustare fiscală a vizat o majorare a TVA cu 5 puncte procentuale, o reducere cu 25% a salariilor în sectorul public, o reducere cu 15% a majorității prestațiilor sociale, ce vor fi completate de reducerea în continuare a numărului de salariați, reducerea cheltuielilor cu bunurile și serviciile cu 10% pe baza anualizată, devansarea unor prevederi ale legislației de reformă a sistemului de pensii ce ar putea aduce o oarecare ameliorare pe termen scurt.

În contextul crizei economice care s-a menținut și în anul 2010 și în urma reevaluării principalilor indicatori macroeconomici, deși a fost elaborat un program de măsuri de atenuare a crizei economice concretizat în special în măsurile de reducere a cheltuielilor publice, datorită faptului că acest program își va produce efectele pe termen mediu, aceasta a impus creșterea deficitului bugetar de la 5,9% la 6,8%.

Caseta 3 Rectificarea bugetară pe anul 2010

Promovarea rectificării bugetului de stat pe anul 2010 a vizat rezolvarea următoarelor probleme:

- alocarea de fonduri necesare pentru plata de arierate în anumite domenii de activitate;
- alocarea de fonduri suplimentare necesare susținerii proiectelor de investiții;
- majorarea fondurilor alocate unor ordonatori principali de credite și diminuarea celor alocate altor ordonatori principali de credite, precum și efectuarea de redistribuiri de sume în cadrul bugetelor aprobate pe anul 2010 unor ordonatori principali de credite pentru asigurarea desfășurării în bune condiții a activității acestora până la finele anului.
- menținerea deficitului bugetar în corelație cu evoluția prognozată a indicatorilor macroeconomici și cu măsurile instituite, la 6,8% ca pondere în PIB.

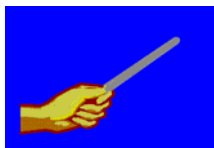
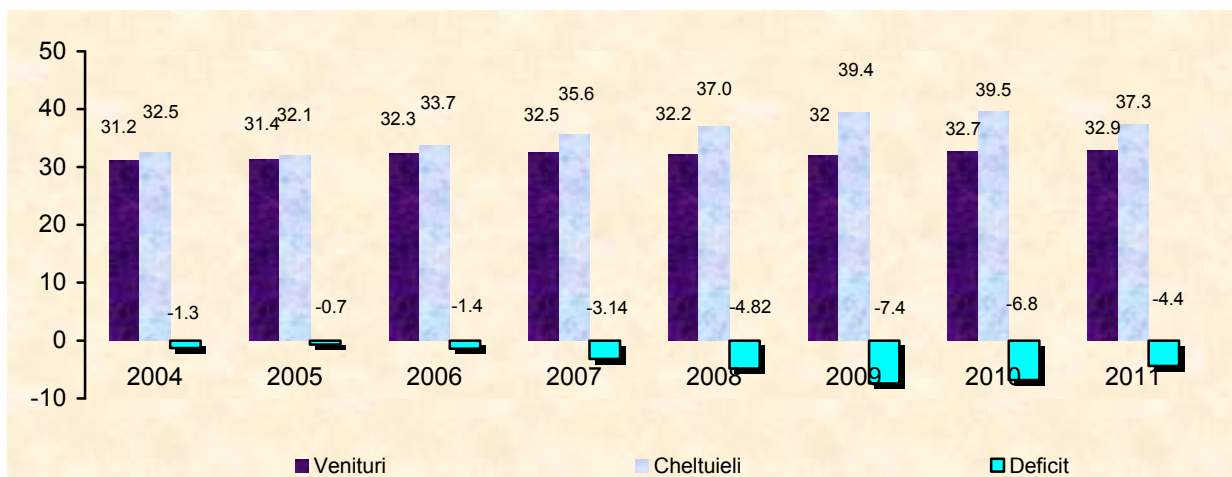
Evoluția principalilor indicatori bugetari în perioada 2004-2010

Dacă în perioada 2004-2007 România a respectat cu strictețe criteriul deficitului bugetar menținându-l sub plafonul de 3% din PIB, începând cu anul 2008 ponderea deficitului bugetar în PIB a cunoscut un derapaj semnificativ, depășind cu mult pragul admis de 3% din PIB.

În perioada 2008-2010 veniturile bugetare au înregistrat ponderi în PIB care s-au situat în jurul a 32,2-32,7% în timp ce cheltuielile au înregistrat ponderi în PIB din ce în ce mai mari, situate între 37-39,5%.

Evoluția principalilor indicatori bugetari în perioada 2004-2011 - procent în PIB-

- Începând din 2004 și până în 2008, cu excepția anului 2005, deficitul structural a fost mai mare decât cel efectiv, respectiv atunci când economia a funcționat peste potențial, mai ales în perioada 2006-2008, epuizându-se astfel spațiul fiscal.
- În această situație, corecția deficitului structural capătă o importanță deosebită, mai ales având în vedere dificultatea acestei corecții într-o perioadă de recesiune economică.
- Corecția va avea în vedere un mix transparent de măsuri de ajustare a cheltuielilor bugetare combinate cu măsuri ce vizează conduita unor impozite și taxe.

Necesitatea continuării procesului de consolidare fiscală în România.

Slăbiciunile unui model de creștere bazat pe îndatorare, investițiile orientate către sectorul imobiliar și consum, deficitele bugetare mari și de cont curent, starea precară a sistemului de asigurări sociale determină în continuare eforturi de consolidare fiscală.

În anii premergători izbucnirii crizei financiare internaționale dezechilibrele externe în creștere au fost o constantă a evoluției economiei românești.

- în 2008 creșterea PIB-ului a fost de peste 7% în termeni reali, dar și deficitul de cont curent de peste 11,6% din PIB, care a relevat o îndatorare puternică pe termen scurt a sectorului privat.
- investițiile au fost orientate masiv în sectorul imobiliar și în servicii pentru consum.
- căderea economică din 2009 a fost determinată atât de impactul crizei financiare, cât și de slăbiciunile unui model de creștere economică bazat pe îndatorare, deficite externe mari, alocare deficitară a resurselor.
- în 2008 deficitul bugetar a fost de circa 4,8% din PIB, iar în anul 2009, căderea economiei a amplificat deficitul bugetar, în pofida unor tăieri de cheltuieli; deficitul structural al bugetului public a crescut. De aici nevoia unor corecții majore în bugetul public.
- bugetul public al României, în lipsa unor ajustări de natură structurală, deja întreprinse pe parcursul anului 2010, ar fi ajuns la 9% din PIB.

Trebuie subliniat totodată că, spre deosebire de alte țări din UE (UK, Irlanda), unde deficitele au explodat ca urmare a nevoii de sprijinire a sistemului bancar, în România, **deficitul exprimă, esențialmente, acțiunea a doi factori: căderea dramatică a veniturilor bugetului pe fondul prăbușirii PIB-ului; și deficitul structural mare** pe care economia României îl avea deja în anii de creștere economică

Concluzie

În noile condiții internaționale (criza datoriilor suverane, cost în creștere al creditului, relansare economică firavă în Europa și SUA), **deficite structurale mari nu sunt tolerate de piețe, de creditorii multilaterali. Aceste condiții obligă la consolidare fiscală, care reclamă o restructurare a cheltuielilor publice, inclusiv a celor de natură socială. Din această perspectivă trebuie să fie judecate reforma sistemului de salarizare în sectorul public și a sistemului de pensii.**

România are nevoie de o consolidare fiscală serioasă pentru a recâștiga încrederea piețelor. Chiar în condițiile mișcărilor adesea eractice ale acestora, finanțarea deficitelor bugetare nu se poate face - în mod durabil - în afara lor. **Consolidarea fiscală este însă dureroasă, economic și social, în condițiile actuale.**

De aceea, mobilizarea de fonduri acolo unde ele există și mai ales absorbția fondurilor europene sunt pârghii-cheie în atenuarea efectelor negative ale crizei.

Coordonatele și prioritățile politicii fiscal- bugetare în anul 2011

Politică fiscală pentru finanțe publice sănătoase

Politica bugetară a anului 2011 - o politică prudentă, echilibrată, construită pe principiul managementului financiar solid.

Reforme structurale, reprezintă piloni ai construcției bugetare pe anul 2011.

Coordonate ale politicii fiscal bugetare

Consecvența mixului de politici macroeconomice cu un dozaj adecvat fiecărei componente este esențială pentru ca obiectivele strategiei să devină viabile, pentru menținerea stabilității financiare și relansarea durabilă a activității economice.

- Deși s-au depus eforturi considerabile în perioada 2008-2009, pentru inversarea politicilor fiscale nesustenabile premergătoare crizei, formularea acestor politici va fi orientată în continuare pe reînstituirea unor finanțe publice sănătoase, ce va contribui la consolidarea încrederii atât în cadrul mediului de afaceri, cât și în rândul consumatorilor, în sensul facilitării deciziilor legate de elaborarea planurilor de afaceri și a deciziilor de consum. În acest context, procesul de consolidare fiscală, va permite atingerea unei ținte de deficit până în anul 2014 de 2,0% din PIB, în condițiile unei ritm de creștere economică de 4,7%, estimat pentru anul 2014.
- Politica bugetară a anului 2011, aliniată la Strategia fiscal-bugetară pe perioada 2011-2013, va fi o politică prudentă, echilibrată, construită pe principiul managementului financiar solid, cu obiective și priorități bine ținute și caracter bine definit, în anul 2013 se estimează ca ponderea cheltuielilor bugetare să ajungă la 35,3% în PIB, concomitent cu continuarea procesului de restructurare a acestora.

Obiective:

Continuarea consolidării fiscale; efortul recent de consolidare a poziționat România pe o cale sigură în atingerea țințelor fiscale pe termen scurt și mediu, fiind necesare în continuare măsuri susținute pentru a asigura ajustările, prin menținerea unor constrângeri de cheltuieli și reforme fiscale structurale.

Pentru anii 2011 și 2012 consolidarea nu va fi de o asemenea anvergură ca cea întreprinsă până în prezent, dar va continua pentru a asigura o creștere economică mai rapidă, o economie mai eficientă și mai competitivă.

Totodată, realizarea dintr-o dată a ajustărilor fiscale crează premisele necesare unei redresări economice robuste.

Construcția bugetului pe anul 2011 este aliniată la Strategia fiscal- bugetară pentru orizontul de timp 2011-2013, prevăzută de Legea responsabilității fiscal bugetare nr.69/2010, moment de cotitură în domeniul finanțelor publice, care stabilește principiile, obiectivele, prioritățile politicii fiscal bugetare și are ca obiectiv central reducerea graduală a deficitului bugetar către nivelul prevăzut prin Tratatul de la Maastricht, astfel:

pentru anul 2011 se prevede un deficit de 4,4% din PIB.; pentru asigurarea îndeplinirii acestei ținte de deficit cheltuielile de personal au fost prevăzute la 39 miliarde lei, exclusiv contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajații și angajatorii din sectorul apărare, ordine publică și siguranță națională, respectiv 7,5% din PIB, în condițiile continuării reducerilor de personal, ale eliminării plăților celui de al 13-lea salariu, și a primelor de vacanță, revizuirii sistemului de asistență socială.

pentru anul 2012 un deficit de 3% din PIB, iar pentru 2013 de 2,5% din PIB.

Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010 prevede ținte obligatorii pe doi ani pentru soldul total al bugetului general consolidat și cheltuielile de personal ca procent în PIB, ținte ce reprezintă valori de referință ale Strategiei fiscal-bugetare pe termen mediu.

Astfel, țintele de deficit de 4,4% și 3,0% din PIB pentru anul 2011 și respectiv 2012 trebuie să fie respectate de bugetul public.

Începând cu anul 2011 discrepanța dintre deficitul calculat conform metodologiei naționale și deficitul calculat potrivit normelor europene se va diminua, deficitul ESA în anul 2011 și 2012 se estimează a fi de 4,5% din PIB, respectiv 3% din PIB.

Continuarea reformelor structurale

Reforma fiscală - obiectiv este facilitată de implementarea Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, respectiv de introducerea plafoanelor de cheltuieli și a limitelor soldurilor fiscale, reducerea rectificărilor bugetare, îmbunătățirea cerințelor de raportare și creșterea responsabilizării, precum și de înființarea Consiliului Fiscal.

În acest sens, Consiliul Fiscal, în virtutea prevederilor Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010 a emis deja opinii și recomandări privind Strategia fiscal bugetară pe anii 2011-2013, ceea ce vor conduce, pe viitor la elaborarea unei Strategii îmbunătățite.

Reforma sistemului de pensii - Proiectul legii privind sistemul unitar de pensii publice reprezintă un pas important în sensul asigurării sustenabilității acestuia pe termen lung. Măsurile întreprinse ce vizează **eliminarea pensiilor speciale**, impunerea principiului **contributivității**, eliminarea **abuzurilor în ceea ce privește pensiile de invaliditate** sau a **pensionărilor anticipate**, vor contribui ca sistemul public să ajungă aproape de starea de echilibru. Potrivit principiului contributivității, 1/3 din cota de contribuții datorată asigurărilor sociale de stat se plătește de asigurat, restul de către angajator.

Reforma cheltuielilor sociale - Ponderea mare a cheltuielilor sociale din veniturile bugetului de stat este îngrijorătoare. În perioada 2007-2008 deși România înregistra o creștere economică puternică, paradoxal creștea numărul asistaților sociali.

Obiective principale ale asistenței sociale

Reforma sistemului de asistență socială, are următoarele obiective principale:

- Precizarea rolurilor și responsabilităților în interiorul sistemului și reducerea numărului agențiilor subordonate;
- Mai buna țintire prin utilizarea mai mare a condiționării de nivelul material și eliminarea veniturilor exceptate atunci când se stabilește eligibilitatea. Venitul Minim Garantat (VMG) va fi menținut ca program principal și va fi consolidat prin încorporarea unor programe de activare pe piața muncii;
- Pentru restul programelor, criteriile de eligibilitate vor fi înăsprite, multe dintre ele vor fi consolidate și

condiționate de nivelul material;

- Simplificarea sistemului în vederea reducerii costurilor administrative și a “scurgerilor” către beneficiari nevizați prin unificarea criteriilor de eligibilitate și de recertificare pentru toate programele condiționate de venit, întărirea monitorizării, și introducerea posibilității de încrucișare a datelor între mai multe baze de date.

Reforma în domeniul sănătății: o mai bună disciplină la nivelul spitalelor, introducerea sistemului de coplată a pacientului direct către furnizorul de asistență, stimularea mai bună a spitalelor, o mai bună gestionare a finanțelor publice în spitale, întărirea mecanismelor de raportare și control, monitorizarea arieratelor în sectorul sănătate reprezintă măsuri ce vor fi avute în vedere pentru anul 2011.

Accelerarea absorbției fondurilor europene

reprezintă prioritate de grad zero a Guvernului și o dimensiune strategică în condițiile crizei, fiind singura modalitate de activism bugetar în condițiile continuării procesului de consolidare fiscală. Având în vedere caracterul nerambursabil al acestor fonduri, aceasta ar ușura povara bugetului public, cu atât mai mult cu cât România trebuie să facă o corecție substanțială a deficitului bugetar în circumstanțe extrem de nefavorabile.

Direcționarea fondurilor publice în domeniul investițiilor, va compensa parțial dinamica mai redusă a activității din sectorul privat permițând asigurarea nivelului programat de venituri publice.

Astfel, cheltuielile alocate investițiilor vor reprezenta în anul 2011, 17,3% în cheltuielile totale ale bugetului general consolidat, și respectiv 6,46% din PIB, urmând ca aceste procente să crească până în anul 2014.

Măsuri de îmbunătățire a administrației fiscale

Combaterea evaziunii fiscale, prin care se urmărește completarea veniturilor bugetare cu venituri suplimentare aferente activităților neoficiale fiscalizabile.

Accentuarea **măsurilor de sprijinire a conformării voluntare la declarare și plată**, contracarând astfel impactul condițiilor dificile în care își desfășoară activitatea agenții economici: procedurile vor fi în continuare simplificate, numărul de declarații va fi redus, asistența se va îmbunătăți.

Măsuri pentru a rezolva problema cronică a arieratelor de plăți interne și în acest sens, implementarea unui plan de restructurare a arieratelor reprezintă un pilon al programului de reformă.

Rezultate obținute în anul 2010 pe linia reducerii evaziunii fiscale

În anul 2010, toate cele trei structuri de control ale ANAF (Inspekția fiscală, Garda Financiară și Autoritatea Națională a Vămilei) au desfășurat o activitate de combatere a evaziunii fiscale mai agresivă și mai bine ținută decât în anii anteriori.

Activitatea de inspecție fiscală a avut un caracter ofensiv în perioada ianuarie-august 2010, astfel încât rezultatele, comparativ cu perioada similară a anului precedent, au avut o tendință pozitivă la majoritatea indicatorilor analizați. Obligațiile suplimentare stabilite în perioada analizată, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut au fost cu 40% mai mari.

Indicatori	Ian-Aug 2009	Ian-Aug 2010	%
Număr inspecții/controale	77.090	73.590	-4,54
Obligații suplimentare stabilite (lei)	4.042.662.429	5.658.288.564	39,96
Amenzi aplicate:			
- valoare (lei)	35.507.304	42.046.349	18,42
Valoare estimată confiscări bunuri (lei) și numerar	95.295.578	94.211.232	-1,14
Sesizări penale			
- număr	1.523	2.356	54,69
- valoare prejudiciu (lei)	2.114.786.450	2.606.549.349	23,25
Măsuri asigurătorii			
- număr	396	623	57,32
- valoare (lei)	1.131.411.949	2.212.754.519	95,57

Principalii indicatori care reflectă rezultatele obținute pe linia reducerii evaziunii fiscale de Garda Financiară în perioada ianuarie- august 2010, comparativ cu același interval de timp din anul 2009 sunt prezentați în tabelul următor:

Indicatori	Ian – Aug 2009	Ian –Aug 2010	%
Număr controale efectuate	126.143	133.855	6,11
Sesizări transmise organelor de urmărire penală			
- număr	3.378	3.766	11,49
- valoare prejudicii (lei)	1.625.724.400	1.591.759.049	-2,09
Valoare amenzi (lei)			
- stabilite	163.935.700	188.597.250	15,04
- încasate	93.129.000	98.634.488	5,91
Confiscări de bunuri și sume			
- valoare estimată (lei)	95.379.900	143.134.354	50,07

În cursul acțiunilor de control au fost luate o serie de măsuri conexe, concretizate în suspendarea activității unor operatori economici, precum și în luarea de măsuri asigurătorii în vederea recuperării prejudiciilor, astfel:

Indicatori	Ian – Aug 2009	Ian –Aug 2010	%
Nr. decizii de măsuri asiguratorii	29*	1.372	-
Valoarea bunurilor/valorilor asupra cărora s-au emis decizii de măsuri asiguratorii (lei)	21.347.734*	935.399.714	-
Nr. unități comerciale suspendate	3.486	6.165	76,85

Nota: * conform O.U.G. nr. 46/2009

Acțiunile de control au fost desfășurate în domeniile și la contribuabilii cu risc fiscal ridicat. Astfel, au fost vizate deopotrivă domeniul achizițiilor intracomunitare, al produselor accizabile (alcool și băuturi alcoolice, uleiuri minerale, tutun și țigarete), precum și cel al producției și comercializării cerealelor și a celorlalte produse agricole, fiind efectuate verificări atât la producători și comercianți, cât și în trafic.

În domeniul achizițiilor intracomunitare, **a cărui monitorizare este stabilită în sarcina Gărzii Financiare prin Programul de Guvernare**, evoluția indicatorilor de performanță este prezentată în tabelul următor:

Indicatori	Ian – Aug 2009	Ian –Aug 2010	%
Nr. operatori economici monitorizați	5.816	6.195	6,52
Nr. transporturi monitorizate	29.889	37.792	26,44
Nr. sesizări penale în domeniu	139	210	51,08
Valoare prejudicii stabilite (lei)	119.125.215	205.047.028	72,13
TVA achitată urmare monitorizării (lei)	28.024.135	81.013.774	189,09

Realizări ale Autorității Naționale a Vămile(ANV) :

Combaterea de către ANV a traficului ilegal și a nerespectării obligațiilor fiscale și vamale în vederea apărării intereselor financiare naționale și comunitare au avut ca rezultat, în perioada ianuarie-august 2010, stabilirea de venituri bugetare suplimentare mai mari cu 144% față de primele 8 luni ale anului 2009.

-Indicatori	Ian – Aug 2009	Ian –Aug 2010	%
Număr controale efectuate	16.159	17.102	5,84
Obligatii suplimentare stabilite (lei)	471.200.878	1.149.404.010	143,93
Sesizări transmise organelor de urmărire penală			
- număr	193	306	58,55
- valoare prejudicii (lei)	245.753.091	305.229.926	24,20
Valoare amenzi (lei)			
- stabilite	32.068.396	63.938.478	99,38
- încasate	9.396.551	8.059.179	-14,23
Măsuri asigurătorii			
- valoare (lei)	174.395.941	661.185.970	279,13

Ca urmare a intensificării acțiunilor autorității vamale în combaterea fraudelor vamale și fiscale din domeniul produselor accizabile, s-a constatat o creștere semnificativă a încasărilor la bugetul de stat, în perioada ianuarie – august 2010, față de perioada similară a anului 2009, astfel:

- din activitatea vamală, cu aproximativ 15%;
- în domeniul produselor accizabile, cu aproximativ 13%.

În domeniul protecției mărfurilor ce aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală, în perioada ianuarie - august 2010 au fost confiscate 33.197.486 articole contrafăcute, comparativ cu 28.319.666 articole în perioada similară a anului trecut (creștere cu 17,3%).

În loc de concluzie

Un cadru de politici sănătoase are un caracter crucial în atenuarea șocurilor externe.

România trebuie să acorde o atenție susținută definirii și implementării schimbărilor cadrului de politici și selectării celei mai bune combinații care să permită autorităților să atingă consolidarea fiscală graduală pe orizontul 2011-2014, dincolo de prelungirea măsurilor de urgență adoptate în 2010.

Un cadru de politici sănătoase are un caracter crucial în atenuarea șocurilor externe.

În mod deosebit, rezultatele empirice au arătat că legăturile comerciale au jucat un rol primordial în transmiterea crizei pe piețele emergente și în țările în curs de dezvoltare. Cu toate acestea, există dovezi puternice că vulnerabilitățile financiare și politicile macroeconomice neperformante au potențat impactul șocurilor externe și au contribuit la scăderea mare a producției în Europa emergentă.

Înainte de criză unele economii au încercat să-și întărească pozițiile fiscale, consolidând sistemele financiare și reglementarea acestora, și ancorând expectațiile inflaționiste. Din acest motiv, aceste țări au suferit un declin mai mic al producției.

Mesajul este unul clar: pregătirea în domeniul politicilor poate aduce un beneficiu important atunci când condițiile externe se deteriorează. Beneficiile unui cadru îmbunătățit trebuie să fie asigurat prin continuarea politicilor prudentiale.

Pentru întregul an 2010 se estimează **o reducere – în termeni reali – a produsului intern brut de 1,9%**, în condițiile măsurilor de ajustare bugetară, inclusiv de creștere a TVA cu 5 puncte procentuale, precum și a dificultăților financiare și a unei cereri scăzute în sectorul construcțiilor și cel al serviciilor.

Reducerea va fi determinată, în principal, de cererea internă care se va diminua, în special, ca urmare a reducerii consumului, atât cel al gospodăriilor populației, cât și cel al administrației publice. Astfel, consumul populației urmează să se reducă cu 3,7%, consumul guvernamental (consumul individual și colectiv al administrației publice) se va diminua cu 2,6%.

Formarea brută de capital fix se va reduce cu 11% în contextul dificultăților de finanțare ale agenților economici.

Exportul net de bunuri și servicii va avea o contribuție pozitivă la creșterea reală a produsului intern brut (0,8 procente) pe fondul unei dinamici a exportului superioară celei a importurilor.

La nivelul anului 2010 valoarea adăugată brută din industrie și agricultură vor avea contribuții pozitive la creșterea reală a produsului intern brut (de 1,0, respectiv 0,1 puncte procentuale) ca urmare a sporurilor estimate a se înregistra în aceste domenii de 4,3%, respectiv 1%. Aceste creșteri sunt însă anihilate de evoluțiile negative din construcții și servicii unde valoarea adăugată brută se va contracta cu 17,9%, respectiv 3,1%.

Se estimează o **tendință pozitivă în evoluția comerțului exterior** pe întreaga perioadă a anului 2010. Se apreciază astfel, ca în anul 2010 exporturile de bunuri să crească cu 19,0%, iar importurile de bunuri cu 10,7%.

Deficitul de cont curent în 2010 se așteaptă să ajungă la nivelul de 6,9 miliarde euro (5,7% din PIB), ca urmare a reducerii deficitului comercial cu 25,0%, dar și a menținerii contribuției pozitive a excedentului transferurilor curente.

Pentru sfârșitul anului 2010 se estimează **un număr de șomeri înregistrați de 674 mii persoane și o rată a șomajului de 7,5%**.

În anul 2010, **rata inflației** se apreciază că va ajunge față de sfârșitul anului 2009 la 8,1%, nivel superior cu 3,36 puncte procentuale față de anul anterior.

În anul 2010, principala provocare pentru politica monetară o constituie ancorarea solidă a anticipațiilor inflaționiste și asigurarea sustenabilității dezinflației, simultan cu refacerea încrederii și cu crearea condițiilor favorabile revigorării sustenabile a activității de creditare și implicit relansării durabile a activității economice. Provocarea este amplificată de faptul că o asemenea configurare a politicii monetare este strict condiționată de respectarea în continuare a obiectivelor asumate în cadrul aranjamentului multilateral de finanțare externă încheiat cu Uniunea Europeană, Fondul Monetar Internațional și alte instituții financiare internaționale, de natură să asigure coerența și consecvența mix-ului de politici economice implementate de autorități.

1.1 Evoluții și tendințe macroeconomice interne în anul 2010

Creșterea economică

În semestrul I 2010, creșterea economică s-a menținut negativă, produsul intern brut fiind, în termeni reali, cu 1,5% mai mic față de semestrul I 2009 (serie brută). Această evoluție reflectă cererea internă slabă din această perioadă, precum și condițiile meteorologice nefavorabile.

Cererea internă a fost în scădere față de semestrul I 2009, pe fondul reducerii consumului final cu 2,3% și a formării brute de capital fix cu 18,2%. Consumul gospodăriilor populației s-a redus cu 2,3%, în special ca urmare a reducerii cheltuielii pentru consumul final al gospodăriilor populației cu 2,5%. Semnificativ este faptul că, cheltuielile cu consumul final guvernamental, care include consumul individual și colectiv, s-au redus cu 1,9%, ca urmare a reducerii cheltuielilor salariale, în condițiile scăderii salariilor și a numărului de salariați din sectorul administrației.

Volumul exporturilor de bunuri și servicii a depășit cu doar 0,4 puncte procentuale pe cel al importurilor, contribuția exportului net la creșterea reală a produsului intern brut fiind de -1,2%.

Pe latura ofertei, este de remarcat creșterea valorii adăugate brute din industrie cu 5,1% (contribuind cu 1,3% la creșterea reală a PIB), dar și a celei din agricultură cu numai 0,3%. În celelalte sectoare economice volumul de activitate s-a redus, ceea ce a condus la diminuarea produsului intern brut. Scăderea cea mai accentuată s-a înregistrat în construcții, valoarea adăugată brută reducându-se cu 12,0%, în timp ce în sectorul terțiar valoarea adăugată brută s-a diminuat cu 2,2%.

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare a anului precedent, % -

Evoluția produsului intern brut pe componente de cheltuieli în 2010			
	Trim. I	Trim. II	Sem I
Produsul intern brut	-2,6	-0,5	-1,5
Cererea internă, din care:	-3,0	1,9	-0,3
- Consumul final individual al populației	-4,1	-0,6	-2,3
- Consumul final colectiv al adm. publice	-3,2	-1,3	-2,2
- Formarea brută de capital fix	-28,9	-9,5	-18,2
Exportul de bunuri și servicii	19,5	21,4	20,4
Importul de bunuri și servicii	14,9	24,5	20,0

Conform primelor estimări statistice, în trimestrul III 2010 produsul intern brut s-a redus, în termeni reali, față de același trimestru din 2009 cu 2,5% pe serie brută și cu 2,3% pe serie ajustată sezonier; față de trimestrul II 2010 reducerea a fost de 0,7% (serie ajustată). Pe primele 9 luni ale anului 2010 comparativ cu aceeași perioadă din anul 2009, produsul intern brut s-a redus cu 1,9% pe serie brută și cu 2,3% pe serie ajustată sezonier.

În condițiile măsurilor de ajustare bugetară, inclusiv de creștere a TVA cu 5 puncte procentuale, și a efectelor acestora asupra activității economice, concomitent cu scăderea cererii în sectorul construcțiilor și al serviciilor, pentru întregul an se estimează o reducere – în termeni reali – a produsului intern brut de 1,9%.

Reducerea va fi determinată, în principal, de cererea internă care se va diminua, în special, ca urmare a reducerii consumului, atât cel al gospodăriilor populației, cât și cel al administrației publice. Astfel, consumul populației urmează să se reducă cu 3,7%, consumul guvernamental (consumul individual și colectiv al administrației publice) se va diminua cu 2,6%, iar formarea brută de capital fix se va reduce cu 11%.

Exportul net de bunuri și servicii va avea o contribuție pozitivă la creșterea reală a produsului intern brut (0,8 procente) pe fondul unei dinamici a exportului superioară celei a importurilor.

La nivelul anului 2010 valoarea adăugată brută din industrie și agricultură vor avea contribuții pozitive la creșterea reală a produsului intern brut (de 1,0, respectiv 0,1 puncte procentuale) ca urmare a sporurilor estimate a se înregistra în aceste domenii de 4,3%, respectiv 1%. Aceste creșteri sunt însă anihilate de evoluțiile negative din construcții și servicii unde valoarea adăugată brută se va contracta cu 17,9%, respectiv 3,1%.

- modificări procentuale față de anul precedent -

Evoluția produsului intern brut				
	2007	2008	2009	2010 estimare
Cererea internă, din care:	14,0	7,2	-12,8	-2,5
- Consumul final individual al populației	9,8	9,4	-9,2	-3,4
- Consumul final colectiv al adm. publice	7,6	5,4	1,2	-2,5
- Formarea brută de capital fix	29,0	16,2	-25,3	-11,0
Exportul de bunuri și servicii	7,9	8,7	-5,5	15,0
Importul de bunuri și servicii	27,2	7,8	-20,6	10,6
Produsul intern brut	6,2	7,3	-7,1	-1,9

Comerțul exterior

În primele 9 luni 2010 s-au exportat bunuri în valoare de 26,8 mld. euro și au fost importate bunuri în valoare de 33,7 mld. euro. Creșterea exporturilor de bunuri a fost de 26,5%, iar a importurilor de bunuri de 18,9%.

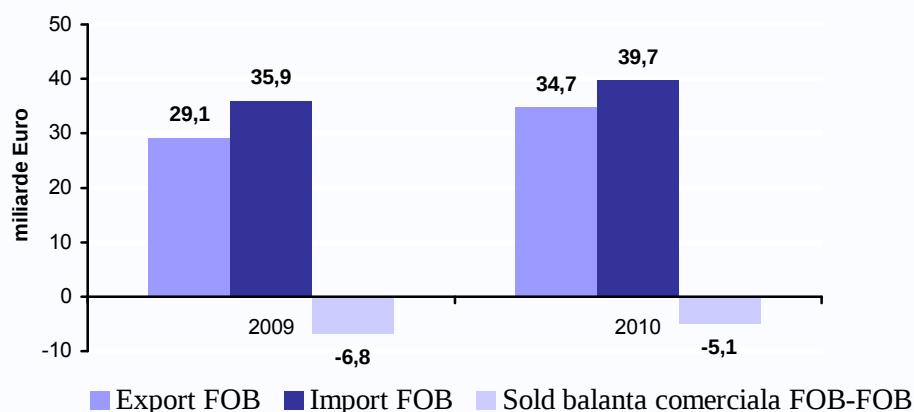
Exporturile intracomunitare au fost în valoare de 19,5 mld. euro, reprezentând 72,5% din total exporturi, iar exporturile extracomunitare au fost de 7,4 mld. euro. Exporturile intracomunitare s-au majorat cu 23,7%, iar cele extracomunitare cu 34,5%.

Importurile intracomunitare au fost de 24,4 mld. euro, reprezentând 72,3% din totalul importurilor, iar cele extracomunitare de 9,3 mld. euro. Creșterea înregistrată de importurile intra comunitare a fost de 17,7%, iar cea a importurilor extracomunitare de 22,4%.

Deficitul comercial FOB-CIF a fost, în această perioadă, cu 3,5% mai mic decât cel din aceeași perioadă din 2009 (valoric scăderea este de 246,8 mil. euro).

Plecând de la tendințele înregistrate în primele luni ale anului 2010, corelat cu evoluția economică a principalilor noștri parteneri externi, se estimează o tendință pozitivă în evoluția comerțului exterior pe întreaga perioadă a anului 2010. Se apreciază astfel, ca în anul 2010 exporturile de bunuri să crească cu 19,0%, iar importurile de bunuri cu 10,7%.

Evoluția comerțului exterior

Ponderea deficitului comercial FOB-FOB în PIB se va diminua cu 1,7 puncte procentuale față de 2009, ajungând la 4,2%.

Deficitul contului curent, în primele 9 luni 2010, s-a majorat cu 32,6% față de cel din perioada similară a anului anterior și a fost finanțat în proporție de 48,9% prin investiții străine directe care au cumulat 2,1 mld. euro, comparativ cu 3,4 mld. euro în perioada corespunzătoare din anul 2009.

Deficitul de cont curent în 2010 se așteaptă să ajungă la nivelul de 6,9 mld. euro (5,7% din PIB), ca urmare a reducerii deficitului comercial cu 25,0%, dar și a menținerii contribuției pozitive a excedentului transferurilor curente.

Ocuparea și veniturile salariale

Rata șomajului înregistrat la sfârșitul lunii octombrie 2010 a fost de 7,08%, în scădere față de luna decembrie 2009 cu 0,72 puncte procentuale, iar numărul de șomeri înregistrați a scăzut corespunzător cu 63,6 mii persoane. Cele mai mari rate ale șomajului s-au înregistrat în județele: Vaslui (11,56%), Mehedinți (10,96%), Teleorman (10,59%), Galați (9,94%), Gorj (9,90%), Alba (9,70%), Dolj (9,59%), Buzău (9,46%), Covasna (9,41%).

Pe sexe, rata șomajului înregistrat a scăzut cu 0,7 puncte procentuale în rândul bărbaților (de la 8,3% la sfârșitul lunii decembrie 2009 la 7,6 % la sfârșitul lunii octombrie 2010) și cu 0,5 puncte procentuale în rândul femeilor (de la 7,1% la sfârșitul lunii decembrie 2009 la 6,6% la sfârșitul lunii octombrie 2010). Ponderea femeilor în numărul total de șomeri înregistrați a crescut de la 42,6% la sfârșitul lunii decembrie 2009 la 43,2% la sfârșitul lunii octombrie 2010.

Pentru sfârșitul anului 2010 se estimează un număr de șomeri înregistrați de 674 mii persoane și o rată a șomajului de 7,5%.

Cumulat pe primele 9 luni ale anului 2010, câștigul salarial mediu brut a fost de 1936 lei, cu 3,1% mai mare decât în perioada corespunzătoare din anul 2009, iar nivelul câștigului salarial mediu net a fost 1407 lei, mai mare cu 2,5%. Câștigul salarial real a scăzut cu 2,8%.

Față de luna iunie 2010, scăderea medie a câștigului salarial mediu net în primele trei luni după aplicarea Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, a fost de 24,5% în învățământ, 20% în sănătate și asistență socială și 18,3% în administrație publică.

Pe total economie, câștigul salarial mediu brut preliminar pentru anul 2010 este de 1910 lei, mai mare cu 3,5% decât în anul anterior, iar câștigul salarial mediu net de 1393 lei, respectiv cu 2,4% mai mare. Pentru câștigul salarial real s-a estimat o scădere cu 3,6%.

Inflația

După primele 10 luni ale anului 2010, rata anuală a inflației a ajuns la 7,88%, situându-se cu 3,14 puncte procentuale peste nivelul atins la sfârșitul anului 2009. Majorarea ratei inflației începând cu luna iulie 2010 s-a datorat creșterii cotei de TVA cu 5 puncte procentuale, de la 19% la 24%. În prima lună de aplicare a TVA-ului majorat, respectiv luna iulie, creșterea prețurilor a fost de 2,58%, fiind preluată astfel doar 61% din creșterea TVA.

Față de luna decembrie 2009, creșterea prețurilor de consum în luna octombrie a anului curent a fost de 6,83%. Cea mai mică creștere s-a înregistrat la prețurile mărfurilor alimentare, care în luna octombrie au crescut cu 4,73% față de decembrie 2009, fiind cu 2,1 puncte procentuale sub indicele prețului de consum.

În cazul prețului mărfurilor nealimentare, creșterea acestora în luna octombrie față de decembrie 2009 (8,75%) s-a situat cu 1,92 puncte procentuale peste indicele prețului de consum. Creșterea mai accentuată a prețurilor mărfurilor nealimentare este justificată de un efect mai pronunțat al creșterii TVA și a accizelor la țigări, energie electrică, termică și gaze. Astfel, în luna octombrie față de decembrie 2009, prețurile la țigări au crescut cu 26,2%, la energie electrică cu 8,58%, la energie termică cu 5,57% și la gaze 4,20%.

La nivelul primelor 10 luni, contribuția prețurilor produselor accizabile (tutun, combustibili și energie electrică) la inflația calculată față de sfârșitul anului anterior a fost de 2,51 puncte procentuale.

În anul 2010, rata inflației se apreciază că va ajunge față de sfârșitul anului 2009 la 8,1%, nivel superior cu 3,36 puncte procentuale față de anul anterior. Majorarea ratei inflației în partea a doua a anului se va datora, pe lângă influența din creșterea cotei TVA și deprecierea monedei europene comparativ cu primele 6 luni ale anului. Acest fapt va determina o majorare de preț mai accentuată la produsele din import, dar și a produselor sau serviciilor autohtone ale căror prețuri sunt racordate la moneda europeană, prin suprapunerea celor doi factori de influență. Un alt factor de presiune inflaționistă îl poate reprezenta creșterea prețurilor la produsele agricole, în special cereale, tendință manifestată deja pe plan internațional. Cu toate acestea, reducerea consumului și tempera în trimestrul IV tendințele inflaționiste manifestate la jumătatea anului.

1.2 Politica monetară²

În anul 2010, principala provocare pentru politica monetară o constituie ancorarea solidă a anticipațiilor inflaționiste și asigurarea sustenabilității dezinflației, simultan cu refacerea încrederii și cu crearea condițiilor favorabile revigorării sustenabile a activității de creditare și implicit relansării durabile a activității economice. Provocarea este amplificată de faptul că o asemenea configurare a politicii monetare este strict condiționată de respectarea în continuare a obiectivelor asumate în cadrul aranjamentului multilateral de finanțare externă încheiat cu Uniunea Europeană, Fondul Monetar Internațional și alte instituții financiare internaționale, de natură să asigure coerența și consecvența mix-ului de politici economice implementate de autorități.

Acțiunile băncii centrale au vizat asigurarea continuării procesului de dezinflație în concordanță cu obiectivele stabilite pe termen mediu, revitalizarea sustenabilă a procesului de creditare a economiei românești – cu precădere reluarea împrumuturilor către sectorul privat -, precum și evitarea volatilității excesive a cursului de schimb al leului.

Sursele majore ale acestor provocări² În primele luni ale anului sursele majore ale acestei provocări le-au constituit, pe de o parte, dubla revizuire ascendentă – în februarie și mai – a traiectoriei prognozate a

² Raport anual 2009 al Băncii Naționale a României, capitol „Politica monetară” - Raport asupra inflației –august 2010 (pag 8-11, 32-35)

dezinflației, datorată, în principal:

- (i) amplelor efecte inflaționiste directe ale ajustării unor prețuri administrate și a unor accize la 1 ianuarie 2010;
- (ii) relativei încetiniri a ritmului anticipat de decelerare a inflației CORE2 ajustat, în condițiile reconsiderării ritmului de creștere a PIB potențial și implicit a magnitudinii previzionate a deficitului de cerere.

Pe de altă parte, provocarea a derivat din succesiva înrăutățire pe parcursul acestui interval a perspectivei revenirii în teritoriul pozitiv a dinamicii anuale a PIB și a redresării activității economice, căreia i se asocia probabilitatea ridicată a continuării adâncirii și prelungirii valorilor ridicate ale *gap*-ului negativ al PIB în cea mai mare parte a anului 2010. Drept consecință, rata anuală a inflației era așteptată să coboare la începutul anului 2011 în jumătatea inferioară a intervalului de variație ce încadrează punctul central al țintei de inflație și să își mențină această poziționare până la finele anului, pe fondul consolidării dezinflației prognozate a CORE2 ajustat, susținută inclusiv de prefigurata scădere a gradului de persistență a acesteia.

Deciziile vizând continuarea ajustării condițiilor monetare în sens larg au mai avut ca suport confirmarea așteptărilor de reluare în luna februarie a procesului dezinflației – pe fondul cvasiepuizării efectului ajustării unor accize la 1 ianuarie 2010 –, precum și scăderea primei de risc atașate plasamentelor pe piața financiară românească; aceasta din urmă a fost reflectată de tendința de întărire a leului în raport cu euro conturată în primele luni ale anului 2010, în condițiile îmbunătățirii apetitului global pentru risc, dar mai ales ale schimbării percepției investitorilor străini asupra oportunităților de câștig oferite de piețele financiare din Europa Centrală și de Est. Tendința a fost alimentată, de asemenea, de menținerea deficitului de cont curent la niveluri sustenabile, precum și de derularea în parametri stabiliți a aranjamentului multilateral de finanțare externă încheiat cu Uniunea Europeană, Fondul Monetar Internațional și alte instituții financiare internaționale, ambele conducând la modificarea în sens favorabil a perspectivei *rating*-ului suveran.

Riscurile care influențează evoluția politicii monetare

Configurarea din aceleași perspective a politicii monetare a fost însă ulterior complicată de conturarea riscului abaterii politicii fiscale și a celei de venituri de la coordonatele convenite prin acordurile internaționale – în condițiile prefigurării întârzierii redresării veniturilor bugetare și ale trenării efectuării ajustărilor necesare asupra cheltuielilor curente ale sectorului public –, având drept consecință inevitabilă amânarea procesului de consolidare fiscală. Relevanța acestui risc era amplificată de tensionarea mediului financiar european provocată de temerile legate de criza finanțelor publice din Grecia și de potențialul efect de contagiune exercitat de aceasta asupra altor economii europene. Se aprecia că eventuala materializare a acestui risc într-un context financiar atât de incert și volatil ar putea deteriora sever atât comportamentul cursului de schimb al leului și al inflației, cât și perspectiva redresării activității economice.

Încetinirea trendului descendent al ratei dobânzii de politică monetară.

În condițiile specifice ale anului 2010, *Banca Națională a României a încetinit trendul descendent al ratei dobânzii de politică monetară în luna mai și l-a întrerupt apoi în iunie, prin menținerea acesteia la nivelul de 6,25%; totodată, începând cu luna mai, autoritatea monetară a crescut treptat gradul de restrictivitate a condițiilor lichidității din sistemul bancar.*

BNR a prelungit pe parcursul primului trimestru al anului 2010 trendul descendent al ratei dobânzii de politică monetară inițiat în 2009. Prin deciziile de reducere consecutivă, cu câte 0,5 puncte procentuale, a ratei dobânzii de politică monetară adoptate de Consiliul de Administrație al BNR în lunile februarie și martie 2010, nivelul acesteia a fost coborât la 6,5%. Totodată, prin maniera în care a gestionat

condițiile lichidității de pe piața monetară, banca centrală a acționat în direcția stimulării procesului de normalizare a ratelor dobânzilor pe termene mai lungi de pe piața monetară și implicit a celui de corectare descendentă a ratelor dobânzilor de pe piața bancară – precondiție a revitalizării sustenabile a procesului de creditare.

În data de 4 mai 2010, Consiliul de administrație al BNR a decis reducerea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 6,25% de la 6,50% pe an. Decizia de reducere a ratei dobânzii a fost fundamentată de perspectiva, indicată de:

- scenariul de bază al proiecției macroeconomice actualizate, a convergenței ratei inflației către țintele stabilite pe parcursul intervalului de prognoză, pe fondul anticipatei disipări a efectelor șocurilor adverse din perioadele anterioare și al persistenței deficitului de cerere agregat;
- identificarea unei accentuări a riscurilor de abatere în sus a ratei inflației de la traiectoria proiectată.

Aceste riscuri erau generate de:

- surse interne economiei naționale, fiind asociate perspectivelor de îndeplinire a obiectivelor politicilor fiscală și a veniturilor în sectorul public;
- incertitudinile privind evoluția mediului economic extern în condițiile tensiunilor induse de criza finanțelor publice din Grecia.

Aceste riscuri s-au materializat în prelungirea episodului de depreciere a monedei naționale manifestat cu începere din luna aprilie, ceea ce a contribuit în mare măsură la întreruperea în primele două luni ale trimestrului II a trendului dezinflaționist din trimestrul anterior.

Dificultățile întâmpinate de guvern în legiferarea setului de măsuri necesare îndeplinirii obiectivelor politicilor fiscală și a veniturilor în sectorul public convenite în cadrul aranjamentului multilateral de finanțare externă încheiat cu UE, FMI și alte instituții financiare internaționale au condus la decizia guvernului din 26 iunie 2010 de majorare a cotei TVA de la 19% la 24% cu începere de la 1 iulie 2010.

Această măsură are drept consecințe:

- modificarea substanțială, comparativ cu coordonatele proiecției macroeconomice a BNR din luna mai, a perspectivelor pe termen scurt ale dinamicii ratei anuale a inflației;
- amplificarea riscurilor nefavorabile asociate pe termen mediu acestei dinamici.

Concret, majorarea taxei pe valoarea adăugată conduce imediat după implementare la o creștere semnificativă a nivelului prețurilor cu amănuntul și, implicit, la o accelerare temporară a ratei inflației măsurate pe baza indicelui agregat al prețurilor de consum.

Un argument suplimentar al prudenței sporite imprimată pasului de ajustare a ratei dobânzii de politică monetară la 6,25% în luna mai 2010 l-au constituit creșterea așteptată a impactului inflaționist direct al factorilor ofertei și posibila manifestare – cel puțin parțială – a efectelor secundare ale unora din aceste șocuri; un asemenea risc era perceput în cazul prețului combustibililor – anticipat a continua să se majoreze, inclusiv datorită potențialei accelerări a tendinței de întărire a dolarului în raport cu euro – și, în mai mică măsură, în cazul potențialei creșteri a prețului unor bunuri pe piața internațională, în contextul refacerii treptate a cererii globale. Preocupante pentru banca centrală au devenit în acest context și dimensiunea ajustărilor de prețuri reglementate/impozite indirecte potențial decise și operate de autorități de-a lungul orizontului de prognoză, precum și caracterul lor imprevizibil.

Data fiind perspectiva menținerii incertitudinilor și riscurilor asociate evoluțiilor macroeconomice interne și internaționale, politica monetară își va păstra în perioada următoare caracterul prudent. Calibrarea ritmului și dimensiunii ajustării viitoare a ratelor dobânzilor reprezentative ale politicii monetare și a condițiilor monetare în sens larg va fi corelată în principal cu intensitatea presiunilor dezinflaționiste exercitate de persistența deficitului de cerere agregată, precum și cu dinamica atenuării expectațiilor inflaționiste. Un alt reper important al deciziilor de ajustare a instrumentelor politicii monetare îl va constitui probabilitatea de materializare atașată riscurilor asociate prognozei inflației pe orizontul de timp relevant pentru politica monetară, în special riscului producerii efectelor de runda a doua ale șocurilor inflaționiste generate de factori de natura ofertei/ costurilor.

Totodată, BNR va continua să utilizeze flexibil instrumentele de politică monetară și să adapteze caracteristicile acestora inclusiv din perspectiva foarte probabilei creșteri viitoare a volatilității și impredictibilității factorilor autonomi ai lichidității, dar și din cea a armonizării treptate a acestor caracteristici cu standardele în materie ale BCE. Printr-o gestionare adecvată a condițiilor lichidității, BNR va urmări să consolideze transmisia dobânzii de politică monetară și, implicit, să susțină procesul de normalizare a nivelului ratelor dobânzilor practicate de bănci în relațiile cu clienții nebancari. Este de așteptat ca cea din urmă să contribuie, inclusiv pe fondul refacerii încrederii și al ameliorării percepției asupra economiei românești, la revigorarea sustenabilă a creditării economiei românești. O asemenea evoluției ar fi de natură să consolideze canalul ratei dobânzii și pe cel al creditului, mai cu seamă în ipoteza scăderii potențialului de creștere a împrumuturilor în valută ce ar decurge din reducerea treptată a diferențialului ratei dobânzii față de piețele externe, precum și din eventuala adoptare/implementare pe plan european a măsurilor macroprudențiale și a celor destinate descurajerii creditării în devize.

Capitolul 2

Politica fiscal bugetară în anul 2010

Sinteză

Execuția bugetului general consolidat în perioada 1 ianuarie -31 octombrie 2010 s-a încheiat cu un deficit de 23,7 miliarde lei, reprezentând 4,6 % din PIB, reprezentând o creștere de numai 0,4 miliarde lei, față de luna precedentă.

Veniturile încasate la bugetul general consolidat au fost în sumă de 136,8 miliarde lei, cu 4,3% mai mult, în valori nominale, față de realizările perioadei corespunzătoare din anul precedent. Incasările au crescut, în principal la veniturile din taxa pe valoare adăugată, cu 10,3% față de aceeași perioadă din anul precedent, la accize unde încasările sunt mai mari cu 11,5% la nivelul bugetului general consolidat, la veniturile nefiscale (+21,4%).

Cheltuielile bugetului general consolidat în sumă de 160,5 miliarde lei, au crescut în termeni nominali cu 2,5% față de aceeași perioadă a anului precedent.

- Cheltuielile de personal au înregistrat în perioada 1 ianuarie-31 octombrie, față de aceeași perioadă din 2009, o reducere de 6,7% la nivelul bugetului general consolidat, ca urmare a reducerii cu 25% a salariului și a altor drepturi de natură salarială pentru perioada 1 iulie -31 decembrie 2010;
- Cheltuielile pentru investiții care includ cheltuielile de capital precum și programe de investiții finanțate din surse interne și externe, au fost pe primele zece luni în sumă de 22,5 miliarde lei, respectiv 4,4% din PIB.

Pe fondul contracției economice, precum și al necesităților mari de finanțare a deficitului bugetar (6,8% din PIB), datoria publică³ a crescut la 36,2% la sfârșitul lunii septembrie 2010, față de 30,0% din PIB cât s-a înregistrat la sfârșitul anului 2009.

În anul 2010, când se previzionează o contracție economică de 1,9% din PIB, datoria publică estimată pentru sfârșitul anului este de 37,3% din PIB, în principal ca urmare a finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice.

Finanțarea deficitului bugetului general consolidat în anul 2010 (estimat la 6,8% din PIB) se va realiza relativ echilibrat din surse interne și externe, prin emisiuni de titluri de stat pe piața internă și externă, trageri din împrumuturi deja contractate în vederea finanțării de proiecte, trageri din pachetul financiar extern încheiat cu FMI, CE și BIRD, împrumuturi ale autorităților administrației publice locale și sume recuperate de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului din activele bancare neperformante.

Cuvinte cheie

deficit, datorie publică, datorie publică guvernamentală, managementul datoriei publice, finanțarea deficitului bugetar

³ în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare

2.1. Execuția bugetară

Execuția bugetului general consolidat în perioada 1 ianuarie -31 octombrie 2010 s-a încheiat cu un deficit de 23,7 miliarde lei, reprezentând 4,6% din PIB, reprezentând o creștere de numai 0,4 miliarde lei, față de luna precedentă. Trebuie menționat că majorarea deficitului înregistrată în luna septembrie se datorează în principal plăților efectuate din bugetul fondului de sănătate pentru plata arieratelor, conform alocărilor bugetare aprobate prin legea rectificativă cu această destinație.

1. Veniturile încasate la bugetul general consolidat au fost în sumă de 136,8 miliarde lei, cu 4,3% mai mult, în valori nominale, față de realizările perioadei corespunzătoare din anul precedent.

- Încasările au crescut, în principal la veniturile din taxa pe valoare adăugată, cu 10,3% față de aceeași perioadă din anul precedent, la accize unde încasările sunt mai mari cu 11,5% la nivelul bugetului general consolidat, la veniturile nefiscale (+21,4%).
Veniturile din TVA au înregistrat creșteri mari ca urmare a majorării cotei de la 19% la 24%. Veniturile din accize au crescut ca urmare a majorării nivelului de accizare aplicat de la 1 ianuarie 2010, a cursului mediu lei/EURO luat în calcul la plata accizelor pentru anul 2010, precum și a creșterii cuantumului accizei la unele produse.
- se mențin decalaje importante la impozitul pe profit (-6,6%), impozitul pe venit (-3,6%), precum și la contribuții de asigurări sociale (-5,5%)

2. Cheltuielile bugetului general consolidat în sumă de 160,5 miliarde lei, au crescut în termeni nominali cu 2,5% față de aceeași perioadă a anului precedent.

- Creșterea s-a înregistrat în principal la dobânzi (+15%), ca urmare a finanțării deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți, programe cu finanțare UE (+159%), asistență socială (+8%).
- **Cheltuielile de personal** au înregistrat în perioada 1 ianuarie-31 octombrie, față de aceeași perioadă din 2009, o reducere de 6,7% la nivelul bugetului general consolidat, ca urmare a reducerii cu 25% a salariului și a altor drepturi de natură salarială pentru perioada 1 iulie -31 decembrie 2010; luna august cheltuielile de personal au cunoscut o reducere accentuată, fiind prima lună de plată a drepturilor salariale diminuate cu 25%, aferente lunii iulie.
- **Cheltuielile cu bunuri și servicii** au crescut cu 2,3% față de aceeași perioadă a anului 2009, ca urmare a majorării plăților din fondul de sănătate pentru serviciile de sănătate.

Creșterea cheltuielilor cu bunuri și servicii aferente bugetului centralizat al unităților administrativ teritoriale față de aceeași perioadă a anului precedent se datorează preluării finanțării activității Camerelor Agricole, începând cu luna martie 2010, precum și urmare a descentralizării unităților sanitare prin preluarea managementului acestora începând cu luna iulie 2010 de către autoritățile administrației publice locale.

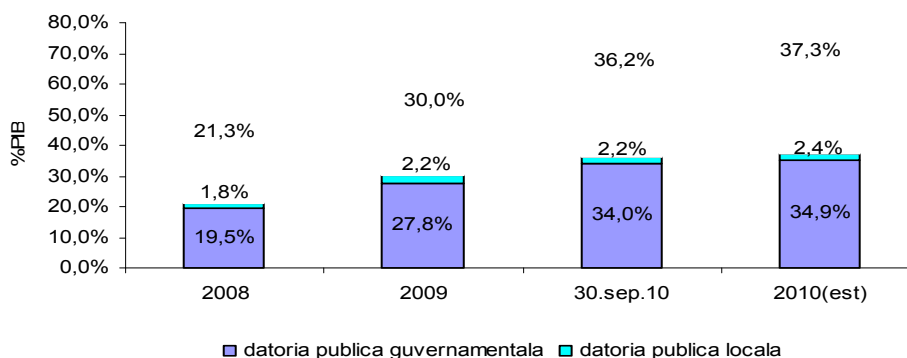
- **Cheltuielile pentru investiții** care includ cheltuielile de capital, precum și programe de investiții finanțate din surse interne și externe, au fost pe primele zece luni în sumă de 22,5 miliarde lei, respectiv 4,4% din PIB.

2.2 Datoria publică și finanțarea deficitului bugetar

Pe fondul contracției economice, precum și a necesităților mari de finanțare a deficitului bugetar (6,8% din PIB), datoria publică⁴ a crescut la 36,2% la sfârșitul lunii septembrie 2010, față de 30,0% din PIB cât s-a înregistrat la sfârșitul anului 2009. În structura datoriei publice, se observă o creștere a datoriei publice guvernamentale de la 27,8% în PIB la sfârșitul lui 2009 la 34,0% la sfârșitul lunii septembrie 2010, în timp ce datoria publică locală s-a menținut la un nivel relativ constant.

În anul 2010, când se previzionează o contracție economică de 1,9% din PIB, datoria publică estimată pentru sfârșitul anului este de 37,3% din PIB, în principal ca urmare a finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice.

Evolutia datoriei publice (% in PIB) in perioada 2008 -2010

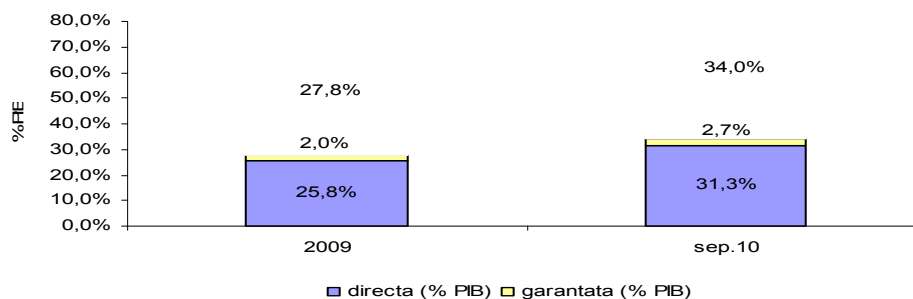

Deși, datoria guvernamentală calculată conform metodologiei UE (SEC 95) a crescut de la 23,9% din PIB la sfârșitul anului 2009 la 27,9% din PIB la sfârșitul lunii iunie 2010, se situează cu mult sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht. Nivelul estimat al datoriei publice pentru sfârșitul lui 2010 este de 30,4% din PIB.

Datoria publică guvernamentală

Datoria publică guvernamentală la 30 septembrie 2010 a fost în valoare de 173,99 mld. lei, în creștere cu 37,5 mld. lei, față de sfârșitul anului 2009. Ponderea cea mai mare în acest indicator o reprezintă datoria contractată direct, de cca. 92,0% din total datorie publică guvernamentală.

Datoria publică guvernamentală după tipul datoriei

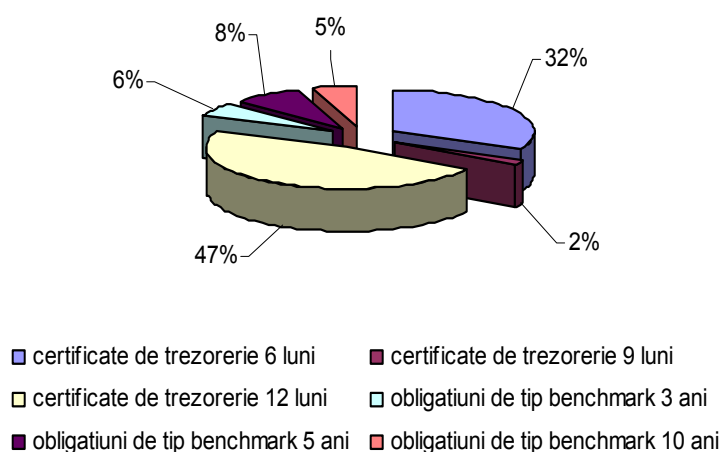
⁴ În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare

Creșterea de datorie publică guvernamentală directă a fost determinată de angajarea de datorie pentru finanțarea deficitelor bugetare excesive, atât de pe piața internă, prin emisiuni de titluri de stat, cât și de pe piața externă, în principal trageri din pachetul financiar extern cu această destinație și emisiunea de euroobligațiuni pe piețele externe de capital.

Emisiunile de titluri de stat în perioada ianuarie – septembrie 2010		
	(mil. lei)	(%)
Total emisiuni de titluri de stat, în lei din care:	32.483,85	100,0
certIFICATE DE TREZORERIE (6, 9 și 12 luni)	26.322,86	81,0
obligațiuni de stat de tip benchmark cu scadență la 3 ani (8% - 6,25% cupon)	1.998,72	6,0
obligațiuni de stat de tip benchmark cu scadență la 5 ani (8,25% -6% cupon)	2.457,94	8,0
obligațiuni de stat de tip benchmark cu scadență la 10 ani (6,75% cupon)	1.704,33	5,0

În perioada ianuarie – septembrie 2010, Ministerul Finanțelor Publice a emis în mod regulat titluri de stat pe piața internă în lei, în valoare cumulată de 32,5 mld. lei, pe următoarele instrumente de datorie:

Structura titlurilor de stat emise în perioada ianuarie - septembrie 2010 pe tipuri de scadente

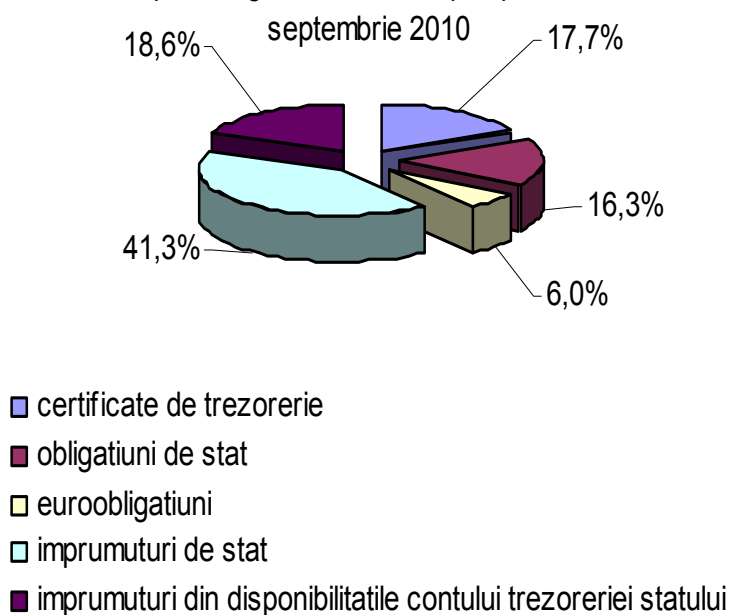

Începând cu anul 2010, pentru îmbunătățirea managementului datoriei publice și evitarea presiunilor sezoniere pentru asigurarea surselor de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, MFP constituie o rezervă financiară (buffer) în valută.

Având în vedere efectele crizei financiare globale asupra accesului, termenilor și condițiilor de împrumut pentru companiile care implementează proiecte de interes strategic, cu efect multiplicator în economie, în anul 2009 Ministerul Finanțelor Publice a avut în vedere acordarea de garanții de stat pentru atragerea de resurse financiare pentru astfel de proiecte. Plafonul de garanții pentru anul 2009, inclus ca și criteriu de performanță în Aranjamentul Stand-by FMI (ratificat prin OUG nr.99/2009 cu modificările și completările ulterioare) a fost în valoare de 7,7 mld. lei, extins la 12 mld. lei pentru perioada cumulată 2009 – 2010. Plafonul suplimentar este destinat acordării de garanții pentru asigurarea cofinanțării proiectelor finanțate de Uniunea Europeană și de alte instituții multilaterale. Astfel, începând cu data de 7 iulie 2009 a devenit operațional programul guvernamental „Prima casă”⁵ pentru care MFP a mandatat Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii să emită garanții în numele și contul statului în favoarea băncilor care acordă credite persoanelor fizice pentru cumpărarea unei locuințe. Garanțiile acordate de stat în cadrul programului guvernamental „Prima Casă” în anul 2009 au fost în sumă de 2,1 mld. lei, în timp ce pentru perioada cumulată 2009 - septembrie 2010 garanțiile emise au fost în valoare de 4,9 mld. lei. De asemenea, în anul 2010 MFP a emis o garanție de stat în valoare de 320 milioane EURO pentru împrumutul contractat de SC FORD România de la BEI.

La sfârșitul lunii septembrie 2010, datoria tranzacționabilă (titluri de stat) reprezenta 40,0% din totalul datoriei publice guvernamentale, din care 34,0% erau titluri de stat emise pe piața internă.

Structura datoriei publice guvernamentale pe tipuri de instrumente la 30 septembrie 2010

⁵ Ordonanța de urgență a Guvernului nr.60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului „Prima Casă”, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Legea nr.368/2009 și HG nr.717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Prima casă”

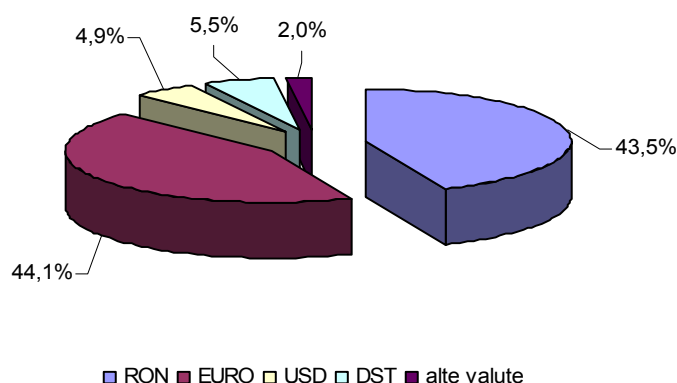
Împrumuturile pentru finanțarea temporară din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, în conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, au crescut cu 4,3 miliarde lei la 30 septembrie 2010 față de sfârșitul anului 2009, de la 28,1 miliarde lei până la 32,4 miliarde lei.

Structura datoriei publice guvernamentale după tipul ratei de dobândă evidențiază o creștere și îmbunătățire a ponderii împrumuturilor contractate cu rată fixă de dobândă de la 42,4% cât s-a înregistrat la sfârșitul anului 2009 la 54,2% la finele lunii septembrie 2010, în principal ca urmare a împrumutului contractat de la CE, împrumutului de pe piața internă în valută, a emisiunilor de tip benchmark pe termen mediu și a emisiunii de euroobligațiuni din martie 2010.

Structura pe durata inițială a împrumuturilor arată că la 30 septembrie 2010 ponderea cea mai mare de 63,7% este deținută de împrumuturile contractate pe termen mediu și lung (peste 1 an). Ponderea ridicată de 36,3% a datoriei pe termen scurt, chiar dacă trendul este descrescător evidențiază un risc de refinanțare a portofoliului de datorie publică guvernamentală, ca urmare a finanțării temporare din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, dar și a emisiunilor preponderente de certificate de trezorerie în anul 2009 și prima parte a anului 2010.

Analiza datoriei publice guvernamentale în funcție de valutele componente la 30 septembrie 2010 arată că ponderea cea mai mare, o deține componenta Euro (44,1%), urmată de moneda națională (43,5%), în timp ce celelalte valute reprezintă 12,4% din totalul datoriei publice guvernamentale. Ponderea în creștere a datoriei denominate în Euro este determinată de angajarea de împrumuturi pentru finanțarea deficitului bugetar în această valută, atât de pe piața internă cât și de pe cea externă. Totuși, contractarea de datorie în Euro diminuează riscul valutar din perspectiva adoptării monedei unice, singurul împrumut contractat în altă valută în această perioadă fiind împrumutul stand-by de la FMI.

Structura datoriei publice guvernamentale pe tipuri de valute la 30 septembrie 2010

Pentru anul 2010 se estimează că serviciul datoriei publice guvernamentale va fi mai mic cu aproximativ 2,5 mld. Euro comparativ cu serviciul aferent anului 2009.

Serviciul datoriei publice guvernamentale (mil. Euro)		
Serviciul datoriei publice guvernamentale	2009	2010 (estimat)
	13.428,5	10.846,8
- rate de capital	12.062,7	9.188,8
- plăți de dobânzi și comisioane	1.365,8	1.658,0

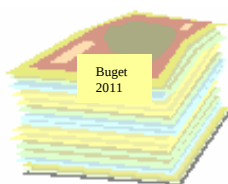
Finanțarea deficitului bugetar

Finanțarea deficitului bugetului general consolidat în anul 2010 (estimat la 6,8% din PIB) se va realiza relativ echilibrat din surse interne și externe, prin emisiuni de titluri de stat pe piața internă și externă, trageri din împrumuturi deja contractate în vederea finanțării de proiecte, trageri din pachetul financiar extern încheiat cu FMI, CE și BIRD, împrumuturi ale autorităților administrației publice locale și sume recuperate de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului din activele bancare neperformante.

Finanțarea deficitului bugetului general consolidat în 2010			
			% în total
Deficit buget general consolidat			
	% PIB	-6,8	
Finanțare deficit bugetar			100
Finanțare internă			41,6
Finanțare externă			57,2
Alte surse (sume recuperate AVAS)			1,2

Din pachetul financiar extern, în urma misiunii comune de evaluare FMI/CE din luna ianuarie 2010, jumătate din tranșele a III-a și a-IV-a (1,1 mld. DST) trase pe 23 februarie 2010, au fost utilizate pentru finanțarea deficitului bugetar, iar în luna martie s-a tras a doua tranșă din împrumutul de la Comunitatea Europeană în valoare de 1,0 miliarde Euro, destinată finanțării deficitului bugetar.

Tranșa a-III-a din împrumutul de la CE, destinată finanțării deficitului bugetar pe anul 2010, în valoare de 1,15 mld. Euro a fost trasă în 22 septembrie 2010.

Cadrul macroeconomic pentru anul 2011 ia în considerare faptul că evoluțiile economice și financiare se vor îmbunătăți, recesiunea își va reduce amplitudinea pe parcursul primului semestru al anului, iar în semestrul II economia își va relua creșterea sustenabilă, astfel încât pe medie să fie posibilă o majorare a produsului intern brut cu 1,5%.

Pentru anul 2011, în domeniul inflației, se preconizează reluarea procesului dezinflaționist. Astfel, rata inflației la sfârșitul anului se va reduce cu 4,9 puncte procentuale, în timp ce media anuală se va situa cu 0,9 puncte procentuale sub cea înregistrată în anul 2010.

Față de o politică fiscală expansionistă, prociclică promovată până în anul 2008, bugetul pe 2009, bazat pe „responsabilitate fiscală” este primul răspuns împotriva efectelor crizei economice și financiare și a recesiunii economiei românești. El a conținut mai multe măsuri pentru scăderea deficitului bugetar, aceasta având un rol cheie în recâștigarea încrederii investitorilor și în evitarea intrării țării într-o criză de finanțare.

Reforme fiscale ce vor fi întreprinse pentru perioada următoare au fost concepute astfel încât să prevină noi presiuni ale cheltuielilor, să îmbunătățească procesul bugetar și să asigure eficiența colectării veniturilor și operațiunilor bugetare pe termen mediu. Aceasta înseamnă așezarea la baza politicii publice a performanțelor activităților finanțate și alocarea fondurilor pe criteriul eficienței. Dacă fondurile vor fi alocate către sectoare mai puțin productive, rezultatul va fi adâncirea crizei, în loc ca instrumentele fiscale să fie utilizate ca pârgii eficiente pentru stimularea creșterii economice.

Politica bugetară promovată pentru anul 2011 este o politică prudentă, restrictivă care are în vedere continuarea eforturilor de consolidare fiscală pentru atingerea unei ținte de deficit de 4,4% din PIB în anul 2011 și 3% în anul 2012, coroborat cu aplicarea măsurilor de ajustare prevăzute pentru anul 2011.

Diminuarea și eliminarea arieratelor, continuarea reformelor în domeniul salarizării bugetare, a sistemului de pensii publice, de consolidare a cadrului fiscal bugetar, aplicarea măsurilor de combatere a evaziunii fiscale care au în vedere modelarea unei noi conduite fiscal-bugetare, formulate pe criteriul eficienței și managementului solid, reprezintă pilonii construcției bugetare pe anul 2011. Rezultatele obținute în anul 2011 vor influența și perioada următoare, având în vedere asigurarea sustenabilității finanțelor publice.

Întreaga construcție bugetară a anului 2011 va ține seama de regulile prevăzute de noul concept de guvernare economică al cărui pachet legislativ a fost lansat de Comisia Europeană și prin care se urmărește ca în cadrul Pactului de Stabilitate și Creștere să existe o coordonare fiscală mai accentuată pentru a preveni, detecta și corecta dezechilibrele macroeconomice și lipsa sau scăderea de competitivitate din UE și în special din zona euro.

În anul 2011, datoria publică guvernamentală va înregistra o creștere controlată corespunzător necesităților de finanțare a deficitului bugetar stabilit la 4,4% din PIB. Astfel, pentru anul 2011 se estimează un nivel al datoriei publice guvernamentale de 39,5% din PIB, față de nivelul de 37,3% din PIB cât se estimează că va fi la sfârșitul anului 2010.

3.1 Cadrul Macroeconomic Intern în anul 2011

Indicatori	UM	Estimări 2011
PIB, prețuri curente	mld lei	544,4
Rata de creștere	%	1,5
Curs de schimb mediu	lei/euro	4,21
Creștere medie a prețurilor de consum (IPC)	%	5,3
Deflator PIB	%	4,8
Număr de șomeri înregistrați la sfârșitul anului	mii pers	630
- Rata șomajului înregistrat	%	6,9
Câștigul salarial mediu brut	lei/ luna	2.022
Salariu mediu brut	lei/ luna	1.931
Exporturile de bunuri – rată de creștere	%	9,6
Importurile de bunuri – rată de creștere	%	8,2
Soldul contului curent	% PIB	-5,5

Creșterea economică

prevăzută la 1,5% în anul 2011.

Cadrul macroeconomic pentru anul 2011 ia în considerare faptul că evoluțiile economice și financiare se vor îmbunătăți, recesiunea își va reduce amplitudinea pe parcursul primului semestru al anului, iar în semestrul II economia își va relua creșterea sustenabilă, astfel încât pe medie să fie posibilă o majorare a produsului intern brut cu 1,5%.

Cererea internă va reprezenta motorul creșterii economice

Cererea internă va reprezenta motorul creșterii economice, în condițiile în care formarea brută de capital fix va înregistra o dinamică superioară celei a consumului final. La această estimare s-a avut în vedere creșterea surselor de finanțare a proiectelor aflate în derulare, îmbunătățirea absorbției fondurilor europene concomitent cu asigurarea finanțării din bugetul de stat a investițiilor eligibile.

Pentru cheltuielile cu consumul guvernamental (colectiv și individual efectiv al administrației publice) se prevede să se reducă în continuare, respectiv cu 1,1%.

Se estimează că exportul net va avea o contribuție negativă la creșterea produsului intern brut de 0,2 procente.

Comerț exterior

Ca urmare a revenirii economiei mondiale și a reluării fluxurilor comerciale, pentru anul 2011 se estimează o creștere economică la nivel mondial de 4,2%. În acest context este de așteptat ca și comerțul exterior românesc să înregistreze o evoluție pozitivă în această perioadă.

Astfel în anul 2011, exporturile și importurile de bunuri se apreciază că se vor majora cu 9,6%, respectiv 8,2%, în condițiile în care producția industrială va cunoaște o creștere cu 2,6%.

Exporturile de bunuri intracomunitare vor înregistra în anul 2011 o creștere cu 9,2%, iar importurile cu 8,1%. În ceea ce privește exporturile de bunuri extracomunitare acestea se vor majora cu 10,9%, iar importurile extracomunitare cu 8,6%.

Balanța externă

Deficitul comercial FOB-FOB se va menține cam la același nivel cu cel înregistrat în anul 2010 (circa 5,0 miliarde euro) ponderea acestuia în PIB diminuându-se cu 0,3 puncte procentuale.

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe se așteaptă să fie în valoare de circa 7,2 mld. euro, reprezentând 5,5% din PIB.

Inflația

Pentru anul 2011, în domeniul inflației, se preconizează reluarea procesului dezinflaționist.

Astfel, rata inflației la sfârșitul anului se va reduce cu 4,9 puncte procentuale, în timp ce media anuală se va situa cu 0,9 puncte procentuale sub cea înregistrată în anul 2010.

Deficitul comercial estimat pentru anul 2011 în zona intracomunitară se va majora cu 3,3%, iar cel din zona extracomunitară cu 0,6%.

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe se așteaptă să fie în valoare de circa 7,0 mld. euro, reprezentând 5,5% din PIB. Față de anul precedent, acesta se va majora cu 3,0%, în principal, ca urmare a menținerii deficitului comercial la un nivel relativ scăzut și a unei creșteri importante a deficitului balanței veniturilor concomitent cu majorarea excedentului transferurilor curente.

Pentru anul 2011, în domeniul inflației, se preconizează reluarea procesului dezinflaționist. Astfel, rata inflației la sfârșitul anului se va reduce cu 4,9 puncte procentuale, în timp ce media anuală se va situa cu 0,9 puncte procentuale sub cea înregistrată în anul 2010.

Diminuarea consistentă a ratei inflației la sfârșitul anului, respectiv cu 60%, se va datora lipsei factorilor de presiune pe partea ofertei care au acționat în anul 2010, cum ar fi: încheierea programului de majorare a accizelor, scăderea cursului de schimb lei/euro luat în calculul accizelor la un nivel cu 0,08% sub cel din anul anterior, eliminarea influenței majorării de TVA din luna iulie 2010.

În ceea ce privește cursul de schimb, se estimează o volatilitate scăzută, situându-se ca medie anuală ușor sub cea înregistrată în anul 2010.

La reluarea trendului dezinflaționist s-a avut în vedere continuarea procesului de reducere a inflației, prin menținerea conduitei ferme a politicilor monetare, cât și a celorlalte componente de politici economice (fiscală, a veniturilor). În plus, promovarea unei politici salariale prudente, cât și continuarea reformelor structurale vor asigura trecerea procesului de dezinflație pe o traiectorie sustenabilă.

	- % -	
	2010	2011
Indicele prețurilor de consum		
- dec./dec an anterior	8,1	3,2
- medie anuală	6,2	5,3

3.2 Politica monetară

Politica monetară a BNR, a cărei implementare se va realiza în continuare în contextul strategiei de țintire directă a inflației, va rămâne ferm orientată în direcția consolidării procesului dezinflației și a realizării stabilității prețurilor - reprezentând principala contribuție pe care politica monetară o poate aduce la crearea mediului favorabil relansării și asigurării sustenabilității creșterii economice.

Opțiunea de a se accentua trendul descendent al țăintelor anuale de inflație a fost justificată de:

- perspectiva decelerării susținute a inflației în următorii ani, evoluție decurgând din contracția severă a economiei românești provocată de criza financiară și economică globală, precum și din ritmul lent de redresare anticipat a fi consemnat în perioada postcriză de economia mondială, implicit de cea națională.
- capacitatea acestui nivel al țintei de a satisface cerința de a se consolida dezinflația și de a se atinge în concordanță cu calendarul prevăzut pentru adoptarea euro un nivel al ratei inflației compatibil cu criteriul de inflație al Tratatului de la Maastricht și cu definiția cantitativă a stabilității prețurilor adoptată de BCE.

În același timp, opțiunea privind nivelul țintei de inflație pentru anul 2011 a reflectat preocuparea BNR pentru stabilirea unor obiective realiste, atingerea acestora fiind esențială pentru consolidarea credibilității băncii centrale și implicit pentru ancorarea eficace a anticipațiilor inflaționiste pe termen mediu .

Menținerea unei abordări prudente în ceea ce privește pasul de reducere a țintei de inflație pentru 2011 a fost justificată de riscurile și incertitudinile legate de magnitudinea efectelor inflaționiste directe ce vor continua să fie exercitate de factori aflați în afara sferei de influență a băncii centrale, cei mai importanți fiind:

- (i) ajustarea prețurilor administrate;
- (ii) reluarea proceselor de convergență economică, inclusiv a convergenței nivelului prețurilor, după încheierea perioadei de contracție economică sincronizată;
- (iii) menținerea unor rigidități nominale asimetrice.

Scurte considerații

Politica fiscală prociclică promovată în perioada 2004-2008, în care creșterea economică a cunoscut ritmuri ridicate, a accentuat dezechilibrele economiei românești.

Bugetul pe 2009, bazat pe „responsabilitate fiscală” este primul răspuns împotriva efectelor crizei economice și financiare și a recesiunii economiei românești.

Datorită programului ambițios de reformă întreprins de autorități pentru anul 2011, economia va reveni în teritoriul pozitiv al creșterii, prognozat la 1,5%.

Obiectiv central

recuperarea deteriorării poziției fiscale prin reduceri substanțiale de cheltuieli și suplimentarea veniturilor

Politica fiscală reprezintă un instrument pentru gestionarea economiei naționale, cu impact asupra cererii agregate, modului de alocare a resurselor și distribuirii veniturilor.

Gestionarea creșterii economice până în anul 2008 s-a dovedit a fi dificilă pentru România. Politica fiscală a contribuit la aceste dezechilibre prin cheltuieli mai mari decât veniturile realizate din creșterea economică (ceea ce a condus la deficit bugetar).

România a ratat ocazia de a-și crea rezerve în perioada de continuă expansiune, ca măsură de protecție împotriva unei posibile încetiniri a ritmului de creștere. Dacă o parte din rezultatele creșterii economice ar fi fost economisite s-ar fi creat spațiul necesar unei expansiuni fiscale în cazul unei scăderi considerabile a intrărilor de capital și ale economiei în general.

Încetinirea bruscă a ritmului de creștere a pus o presiune puternică asupra poziției fiscale, în contextul în care aceasta era deja slăbită din cauza numărului mare de taxe și schimbărilor frecvente ale acestora, rezultând o creștere a presiunii fiscale asupra mediului de afaceri.

Începând cu anul 2009, pentru a reclădi încrederea investitorilor, noul guvern a trebuit să schimbe sensul politicii fiscale expansioniste a României și să promoveze un buget pe 2009 credibil.

Bugetul pe 2009, bazat pe „responsabilitate fiscală” este primul răspuns împotriva efectelor crizei economice și financiare și a recesiunii economiei românești. El a conținut mai multe măsuri pentru scăderea deficitului bugetar, aceasta având un rol cheie în recâștigarea încrederii investitorilor și în evitarea intrării țării într-o criză de finanțare.

Drept urmare, deși pentru anul 2009 scăderea economică a fost dramatică, pentru anul 2010 se estimează o creștere economică ușor negativă, iar pentru anul 2011, economia va reveni în teritoriul pozitiv al creșterii, prognozat la 1,5%.

Obiectivul central:

-are în vedere recuperarea deteriorării poziției fiscale prin reduceri substanțiale de cheltuieli și suplimentarea veniturilor.

Reformele fiscale planificate au fost concepute astfel încât să prevină noi presiuni ale cheltuielilor, să îmbunătățească procesul bugetar și să asigure eficiența colectării veniturilor și operațiunilor bugetare pe termen mediu.

Programul economic de reformare a sectorului public început în anul 2009, ce va fi continuat și în anii următori, a fost agreat de reprezentanții FMI.

Acordul Stand by încheiat cu FMI a avut un caracter preventiv și a fost conceput pentru a asigura continuitatea stabilității macrofinanciare (va da asigurări piețelor că obligațiile externe ale României vor fi îndeplinite). În plus, aceasta ar trebui să ușureze presiunile generate de finanțarea pe termen scurt și să asigure perspectivele economice pe termen mediu, transmițând un semnal puternic de încredere

comunității internaționale referitor la faptul că, o dată cu implementarea consecventă a Programului economic convenit, România ar trebui să depășească dificultățile și va reveni cu o economie mult mai echilibrată și flexibilă.

Priorități

-asigurarea unui mediu stimulat, măsuri de consolidare a transparenței, stabilității și predictibilității.

-reducerea numărului și a nivelului taxelor și tarifelor cu caracter nefiscal;

-consolidarea unui cadru fiscal coerent pe termen mediu

-îmbunătățirea activității de administrare fiscală

Priorități

- asigurarea unui mediu stimulat, măsuri de consolidare a transparenței, stabilității și predictibilității.

- reducerea numărului și a nivelului taxelor și tarifelor cu caracter nefiscal; din numărul de 263 taxe/tarife cu caracter nefiscal, existent în august 2010, față de 283 cât existau în decembrie 2009, un număr de 249 au caracter național iar un număr de 14 au caracter local. Au mai fost identificate un număr de 16 taxe/tarife care urmează a fi comasate/reduce, actele normative aferente sunt în procesul de avizare prevăzut de legislația în domeniu.

Reducerea drastică a numărului de impozite și taxe ar avea **efecte excepționale:**

- Ar limita riscul de evaziune;
- Ar reduce semnificativ riscul de eroare neintenționată a plătitorului;
- Ar simplifica birocrăția, atât pentru plătitori, cât și pentru stat, permițând creșterea productivității și reducerea numărului de funcționari publici;
- Ar stimula investițiile și accelerarea creșterii economice;
- Ar aduce mai mulți bani la buget, cu mai puține eforturi.

- implementarea și consolidarea unui cadru fiscal coerent pe termen mediu, pentru a asigura stabilitate fiscală.

Principalele coordonate ale cadrului fiscal bugetar prevăzut de Legea responsabilității fiscal bugetare nr. 69/2010.

- (i) un cadru pentru îmbunătățirea procesului de bugetare multianuală;
- (ii) limitarea numărului de rectificări bugetare într-un an;
- (iii) reguli fiscale privind cheltuielile, datoria publică și deficitul primar;
- (iv) înființarea unui consiliu fiscal independent;
- (v) un cadru pentru gestionarea garanțiilor și altor datorii contingente.

-îmbunătățirea activității de administrare fiscală, principalele direcții fiind:

Combaterea evaziunii fiscale

- Perfecționarea metodelor de combatere a fraudei intracomunitare (în special a fraudei la TVA – frauda “carusel”) și multinaționale;
- Îmbunătățirea sistemelor informatice utilizate în activitatea de inspecție fiscală: elaborarea în tehnologia web a rapoartelor de inspecție fiscală și a programului lunar de activitate
- Gestionarea de către ANV a acțiunilor specifice pentru implementarea Convenției Schengen, a Planului de Acțiune Schengen și a managementului Integrat al Frontierei de Stat;

- Preluarea competențelor de investigații pentru infracțiuni în domeniul vamal, conform Convenției Napoli II la care România este semnatară, intrată în vigoare în iulie 2009, în vederea atribuirii de noi componente autorității vamale, necesare combaterii fraudelor din domeniul vamal pe de o parte, și intensificării cooperării transfrontaliere cu administrațiile vamale din Statele Membre pe de altă parte;
- reorganizarea A.N.V. din punct de vedere al întăririi componentei de supraveghere și control vamal și în domeniul produselor accizabile, ținând cont de faptul că România are frontieră externă de peste 2000 km, iar autoritatea vamală este instituția care are obligația să asigure siguranța și securitatea din punct de vedere al circulației mărfurilor la intrarea în spațiul comunitar;

Simplificarea și modernizarea procedurilor

- Instituirea unei declarații unice cu privire la contribuțiile sociale, reținute și plătite, după caz, de angajatori, începând cu data de 1 ianuarie 2011.

Sprijinirea mediului de afaceri

- Reinstituirea cadrului legal de acordare a eșalonărilor la plata obligațiilor fiscale.
- Instituirea de măsuri legislative, administrative și operaționale în vederea simplificării formalităților vamale.

Îmbunătățirea administrării veniturilor

- Simplificarea modalităților de plată a obligațiilor fiscale prin extinderea plății electronice și on-line pentru contribuabilii persoane juridice
- Extinderea activității de imprimare centralizată a actelor administrativ fiscale (Centrul de imprimare rapidă de la Râmnicu Vâlcea).
- Realizarea în mediu electronic a licitațiilor pentru vânzarea bunurilor imobile sechestrate ale debitorilor;
- Gestionarea informatizată a executării silite.
- Transmiterea pe cale electronică a adreselor de înființare/ridicare a poprii asupra disponibilităților banesti aflate în conturile bancare ale debitorilor

Arierate

Scrisoarea de intenție și Memorandumul Tehnic încheiat cu organismele financiare internaționale cuprind măsuri suplimentare care au drept scop gestionarea eficientă și cu maximă prudență a cheltuielilor publice și a sectorului public.

Arieratele rămân o problemă sensibilă în economia românească, principalul obstacol în promovarea reformei economice, prin menținerea unei presiuni constante asupra cererii agregate, inflației și contului curent.

Scrisoarea de intenție elaborată ca urmare a celei de a șasea misiuni de evaluare a experților Fondului Monetar Internațional în cadrul Acordului Stand-by cuprinde măsurile întreprinse deja de autorități pe linia reduceri arieratelor din economie, dar și măsurile suplimentare ce vor fi avute în vedere în continuare pentru reducerea acestora.

Astfel, recenta achitare a arieratelor și facturilor restante din sectorul sănătate a dus la o scădere drastică a arieratelor interne, dar plafonul stabilit pentru finele lui septembrie a fost din nou depășit datorită progreselor lente în achitarea arieratelor la nivelul autorităților locale.

Menționăm ca la nivel central, în luna septembrie au fost plătite arierate și facturi restante din domeniul sănătății în valoare de 1,9 miliarde RON

Tot pe linia reducerii arieratelor, Guvernul a adoptat **Ordonanța de urgență privind reglementarea unor măsuri pentru reducerea unor arierate din economie, precum și alte măsuri financiare, nr. 51/2010**, cu scopul de a debloca activitatea unor operatori economici care au de recuperat sume de la autoritățile administrației publice locale. Astfel, Ministerul Finanțelor Publice (MFP) acordă unităților administrativ-teritoriale împrumuturi din veniturile obținute din privatizare, cu o dobândă de 6,25%. Termenul de rambursare este de maximum cinci ani, cu o perioadă de grație de un an, în limita sumei de 1,5 miliarde lei, pentru achitarea obligațiilor de plată restante înregistrate de acestea la data de 31 decembrie 2009, față de operatorii economici, furnizori de bunuri, servicii și lucrări, inclusiv față de operatorii economici care prestează serviciul public de producere, transport și distribuție a energiei termice în sistem centralizat, neachitate la data solicitării împrumutului.

De asemenea, sumele obținute din astfel de împrumuturi se vor utiliza și pentru stingerea obligațiilor fiscale restante ale operatorilor economici care au de încasat sume restante de la operatorii economici care prestează serviciul public de producere, transport și distribuție a energiei termice în sistem centralizat.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.63/2010 pentru modificarea și completarea Legii finanțelor publice locale nr.273/2006, precum și pentru adoptarea unor măsuri financiare - cuprinde măsuri de asigurare a achitării plăților restante.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.63/2010 pentru modificarea și completarea Legii finanțelor publice locale nr.273/2006, precum și pentru adoptarea unor măsuri financiare cuprinde *măsuri de asigurare a achitării plăților restante*:

- *Bugetul anual va cuprinde în mod distinct credite bugetare pentru achitarea plăților restante din anul anterior.*
- *Nu pot fi făcute angajamente bugetare noi dacă nu sunt plătite restanțele de la titlul de cheltuieli respectiv.*

Măsurile ce vor fi avute în vedere pentru perioada 2010-2011

- În perioada 2010-11 vor fi alocate fondurile necesare pentru a preveni acumularea altor arierate și vor fi asigurate menținerea arieratelor bugetului de stat și ale sectorului de asigurări sociale aproape de nivel zero la finele lunii noiembrie 2010 (acțiune prealabilă).
- În conformitate cu o nouă directivă UE, în timp va fi redusă perioada de achitare a facturilor de la transmiterea acestora la cel mult 30 de zile.
- Pentru a îmbunătăți controlul angajamentelor, misiunea de asistență tehnică a FMI ne va ajuta să integrăm sistemul de raportare contabilă cu sistemul de plăți al Trezoreriei (criteriu de referință structural revizuit pentru 15 martie 2011).
- Experții UE și ai Băncii Mondiale vor analiza problema arieratelor la nivelul autorităților locale în vederea îmbunătățirii managementului financiar în administrațiile locale.
- Va continua acțiunea de a utiliza creditele bugetare ca și plafoane de angajament și vor fi aplicate sancțiuni împotriva acelor instituții și persoane ce depășesc plafoanele.

- Guvernul va continua reforma sectorului transporturi, reducerea pierderilor și lichidarea arieratele din principalele întreprinderi de stat din sectorul căi ferate și transport rutier. Acest lucru se va face prin lărgirea bazei de venituri, înăsprirea controalelor, reforme legislative de sporire a transparenței cadrelor de achiziții și contractare, și printr-un accent mai puternic pus pe analiza cost-beneficiu în proiectele de investiții.

Ca urmare, se așteaptă ca urmare a măsurilor întreprinse și a celor ce vor fi luate în viitor ca până la sfârșitul anului dar și în anul 2011, arieratele să urmeze un trend descrescător.

Efectul măsurilor de consolidare fiscală

un ritm de creștere pozitiv de 1,5% în anul 2011, care va fi mai accelerat în anul 2012, prevăzut la 3,9%.

Măsurile întreprinse pe linia consolidării fiscale vor avea ca efect în anul 2011 un ritm de creștere pozitiv de 1,5%, care va fi mai accelerat în anul 2012, prevăzut la 3,9%. Totuși redresarea va fi influențată de:

- necesitatea ajustărilor permanente;
- diminuarea intrărilor de capital în comparație cu perioada dinaintea crizei;
- menținerea în continuare a unei rate înalte a șomajului.
- pagubele produse în agricultură de către inundații;
- efectele propagate ale crizei din Grecia.

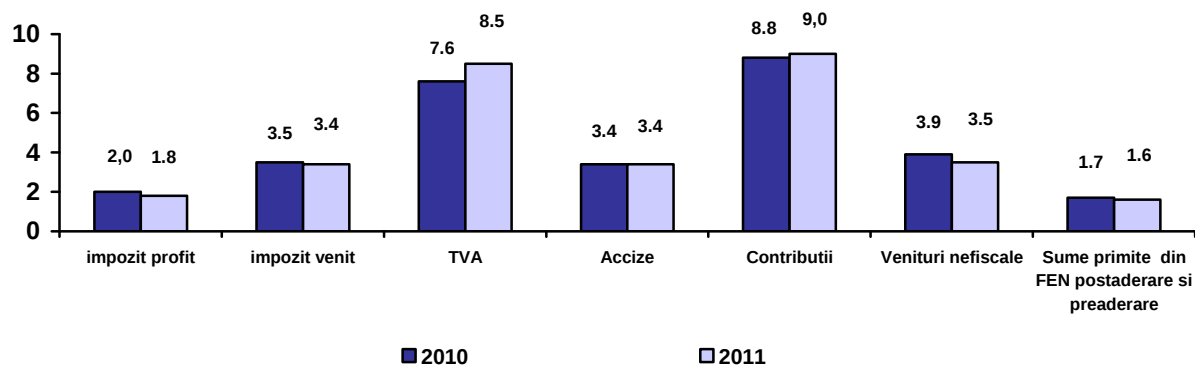
Sistemul de pensii aplicat în prezent, care se așteaptă să conducă la mari deficite în anii următori reprezintă riscul principal la adresa sustenabilității fiscale.

Risc principal la adresa politicii fiscale:

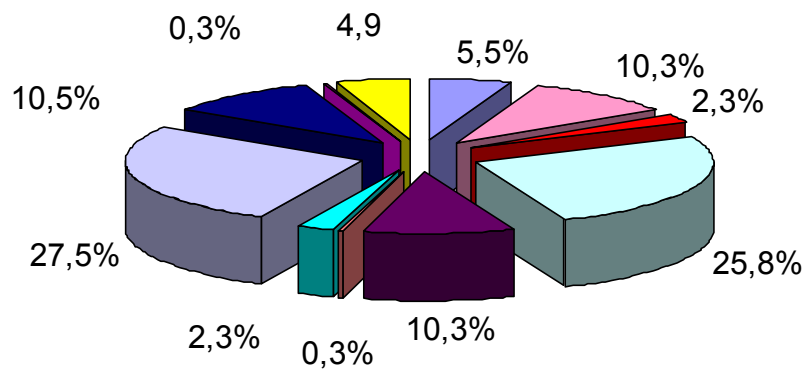
- *sistemul de pensii* aplicat în prezent, care se așteaptă să conducă la mari deficite în anii următori.

Proiectul legii privind sistemul unitar de pensii publice va constitui un pas important pe linia reformei în acest domeniu, permițând alinierea la practicile din economiile avansate.

**Evoluția principalelor venituri ale bugetului general consolidat în anii 2010-2011
- procente în PIB -**

Ponderea veniturilor în total venituri bugetare pe anul 2011

- Impozit pe profit
- Impozit pe salarii si venit
- Impozite si taxe pe proprietate
- TVA
- Accize
- Impozit pe comert exterior si tranzactiile internationale
- Alte venituri fiscale
- Contributii asigurari sociale
- Venituri nefiscale
- Venituri din capital
- Sume primite de la UE

Ponderea veniturilor in total venituri bugetare pe anul
2011

- milioane lei-

	Propuneri 2011	
	% din total	Sume
Venituri bugetare total	100.0	179,223
Impozit pe profit	5.5	9,910
Impozit pe salarii si venit	10.3	18,400
Impozite si taxe pe proprietate	2.3	4,063
TVA	25.8	46,231
Accize	10.3	18,411
Impozit pe comert exterior si tranzactiile internationale	0.3	614
Alte venituri fiscale	2.3	4,202
Contributii asigurari sociale	27.5	49,241
Venituri nefiscale	10.5	18,847
Venituri din capital	0.3	547
Sume primite de la UE	4.9	8,757

Proiecția veniturilor bugetului general consolidat s-a realizat pe baza indicatorilor macroeconomici proiectați pentru anul 2011, precum și a reglementărilor existente în domeniul fiscal.

Veniturile bugetare sunt estimate la 179.223 mil. lei, reprezentând o pondere în PIB de 32,9%, **în creștere cu 0,2 puncte procentuale** față de anul 2010, datorită creșterii economice preconizate pentru anul 2011 de 1,5% și măsurilor privind îmbunătățirea colectării. Datorită contextului internațional încă incert, redresarea economică va fi încă firavă, fiind necesare continuarea măsurilor de consolidare fiscală, **pentru ca efectul acestora să permită începând cu anul 2012 atingerea unui nivel al deficitului bugetar de 3% din PIB, corespunzător criteriilor de convergență de la Maastricht.**

Începând cu anul 2011, majoritatea veniturilor bugetare se vor înscrie pe un trend ascendent în valoare absolută, în timp ce raportat la PIB vor avea o evoluție constantă.

Legislație	Proгноza
Impozit pe venit	
Mentținerea cotei de 16%	Pentru anul 2011 încasările din impozitul pe venit se vor menține la 3.4% din PIB, evoluție determinată de creșterea moderată a câștigului salarial mediu brut în concordanță cu productivitatea.
Impozit pe profit	
Mentținerea cotei de 16%	Ponderea sa este influențată de evoluția activității economice în anumite sectoare de activitate, precum și de costurile de finanțare ale agenților economici. Acesta va ajunge la 1.8% din PIB în anul 2011.

TVA

Respectarea angajamentelor asumate de România prin acordurile încheiate cu FMI, Banca Mondială și Comisia Europeană.

Continuarea perfecționării legislației pentru armonizare cu legislația comunitară, prin transpunerea în legislația națională a directivelor adoptate la nivel european în domeniul TVA.

Promovarea unei politici fiscale care să ofere sustenabilitate procesului de creștere economică prin menținerea actualelor cote reduse de TVA, respectiv cota de 9% pentru anumite livrări de bunuri și servicii prevăzute de Codul fiscal și cota de 5% pentru livrarea de locuințe ca parte a politicii sociale.

Asigurarea adaptării legislației fiscale în funcție de fenomenele evazioniste în vederea contracarării acestora.

Cota standard de TVA a fost majorată de la 19% la 24% prin intrarea în vigoare a prevederilor OUG nr. 58/2010 în contextul unui pachet de măsuri necesare pentru realizarea unui echilibru între nivelul veniturilor și cel al cheltuielilor, corelat cu obiectivele macroeconomice, în condițiile în care nivelul veniturilor bugetare a fost afectat de criza financiară.

Referitor la măsurile legislative de reducere a **fraudei fiscale** în domeniul TVA, acestea s-au concretizat în:

- înființarea registrului operatorilor intracomunitari, măsură introdusă în scopul diminuării evaziunii fiscale în domeniul operațiunilor intracomunitare prin OUG nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial nr. 421/2010.

- instituirea cadrului legal pentru aplicarea taxării inverse pentru livrările de bunuri care se încadrează în categoria celor cu risc ridicat de fraudă. Măsura privind aplicarea taxării inverse va fi aplicabilă după obținerea de către România a unei derogări de la prevederile Directivei 112/2006/CE privind sistemul comun al TVA cu modificările și completările ulterioare, și numai pentru bunurile din categoriile pentru care se va obține derogarea.

- Elaborarea proiectului de act normativ de modificare a titlului VI al Codului Fiscal care va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2011, care transpune în legislația națională a reglementărilor în domeniul TVA.

În anul 2011 încasările din TVA vor ajunge la un nivel de 8.5% din PIB în linie cu evoluția consumului.

Masuri care vor intra in vigoare de la 1 ianuarie 2011:

- Transpunerea art 3 al directivei 2008/8/CE a consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE in ce priveste locul de prestare a serviciilor. De la 1 ianuarie 2011 in principiu numai serviciile legate de activitati culturale, artistice, sportive, stiintifice, educationale, de divertisment, prestate pentru persoane neimpozabile se vor impozita la locul prestarii efective, in timp ce serviciile prestate catre persoane impozabile se vor impozita la locul unde este stabilit beneficiarul serviciilor.
- Directiva 2009/162/CE ce modifica Directiva 2009/112/CE privind sistemul comun al TVA, modificarile fiind in primul rand de natura tehnica.
- Directiva 2010/23/UE a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al TVA cu privire la aplicarea optionala si temporara a mecanismului de taxare inversa pentru prestarea anumitor servicii care prezinta risc de frauda, ce constituie un instrument eficient pentru combaterea fraudei fiscale in domeniul comercializarii de certificate de emisii de gaze.

Accize

Asigurarea stabilității accizelor ca sursă a veniturilor bugetare necesare realizării obiectivelor cuprinse în Programul de Guvernare.

Creșterea accizelor în vederea atingerii nivelului minim impus de legislația comunitară în domeniu, potrivit perioadelor de tranziție acordate României de către Comisia Europeană prevăzute în tratatul de Aderare și în Directiva 2010/12/CE de modificare a directivelor de tutun.

Respectarea angajamentelor asumate de România prin acordurile încheiate cu FMI și Banca Mondială.

Continuarea perfecționării legislației pentru armonizare cu legislația comunitară, prin transpunerea în legislația națională a directivelor adoptate la nivel european în domeniul accizelor. În acest sens menționăm, pentru perioada imediat următoare, adoptarea actelor normative cu privire la transpunerea în Codul Fiscal a Directivei 2010/12/CE de modificare a directivelor de tutun, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2011.

In anul 2011 ponderea accizelor în PIB va fi de 3,4% din PIB.

Contribuții de asigurări sociale

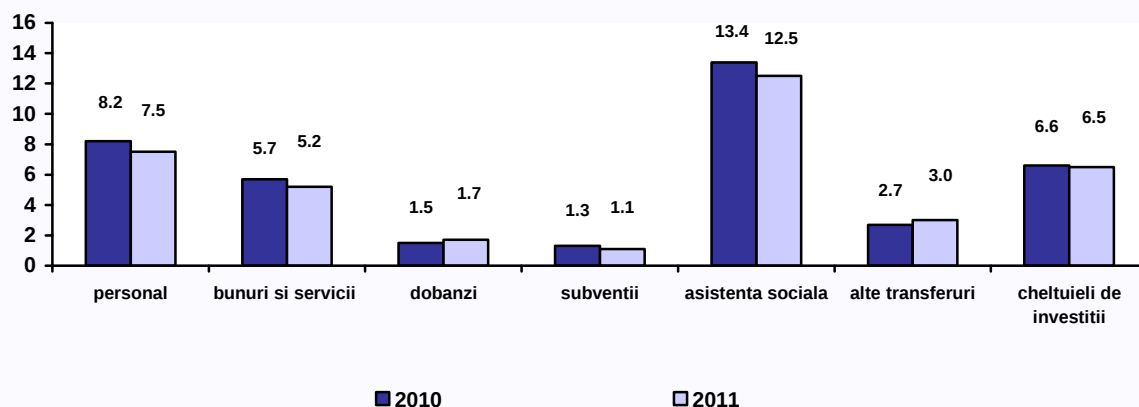
Lărgirea bazei de aplicare a cotei de contribuții de asigurări sociale de sănătate în cazul pensionarilor a caror pensie depășește 740 lei lunar.

Asigurarea sustenabilității fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

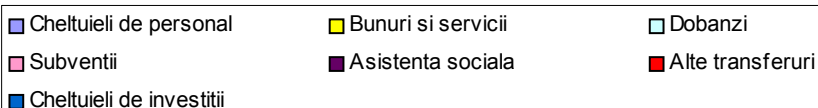
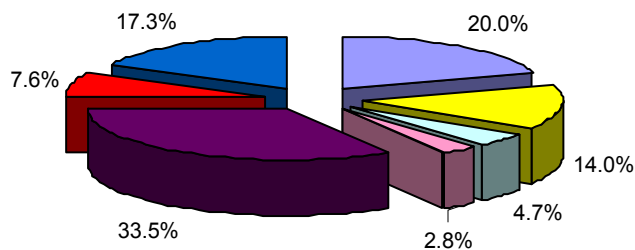
Evoluția moderată a câștigului salarial mediu brut pe termen mediu și implementarea graduală a pilonului II de pensii va conduce la diminuarea ponderii contribuțiilor la asigurările sociale în PIB, de la 9.0 % la 8,3% până în anul 2013 față de nivelul înregistrat în anul 2009.

3.4 Obiectivele Politicii Bugetare în anul 2011.

**Evoluția principalelor cheltuieli ale bugetului general consolidat în anii 2010-2011
- procente în PIB -**

**Ponderea cheltuielilor în total cheltuieli bugetare
pe anul 2011**

Ponderea cheltuielilor in total cheltuieli bugetare pe
anul 2011

- milioane lei-

	Propuneri 2011	
	% din total	Sume
Cheltuieli total	100.0	203,176
Cheltuieli de personal	20.0	40,574
Bunuri si servicii	14.0	28,523
Dobanzi	4.7	9,500
Subventii	2.8	5,780
Asistenta sociala	33.5	68,107
Alte transferuri	7.6	15,525
Cheltuieli de investitii	17.3	35,166

Obiectiv central

continuarea eforturilor de consolidare. Prin promovarea unei politici de cheltuieli restrictive

Alte obiective:

reducerea graduală a deficitului bugetar până la valori sustenabile prevăzute prin Tratatul de la Maastricht

Politica de cheltuieli promovată pentru anul 2011 are ca principală provocare asigurarea continuității ajustărilor, prin menținerea unor constrângeri bugetare si prin continuarea reformelor structurale, așa cum sunt prezentate prin Strategia fiscal bugetara pe orizontul de timp 2011-2012.

Este o politică restrictivă care acomodează nevoile procesului de ajustare cu resursele limitate disponibile, drept pentru care prioritățile ce urmează să fie finanțate sunt stabilite cu mare atenție, pentru ca efectul privind reluarea creșterii economice pe baze sustenabile sa fie atins.

- reducerea graduală a deficitului bugetar până la valori sustenabile și corelate cu creșterea economică către nivelul prevăzut prin Tratatul de la Maastricht, respectiv 4,4% pentru 2011, 3,0% pentru anul 2012 si 2,5% pentru anul 2013.
- Asigurarea unei finanțări adecvate a deficitului bugetar și îmbunătățirea nivelului de încredere în economia națională;
- Consolidarea nivelului veniturilor bugetare prin promovarea unor măsuri de largire a bazei de impozitare.
- O politică salarială care să urmărească corelarea cu productivitatea muncii si asigurarea măsurilor de ajustare prin:
- Eliminarea primei de vacanta și a premiului anual;
- O creștere medie salarială mai mare pentru cei cu salarii mici si mai redusa pentru cei cu salarii mai mari concomitent cu diminuarea suplimentară a posturilor din sectorul bugetar.
- Prelungirea și în anul 2011 a măsurilor privind diminuarea cheltuielilor cu

Măsuri de ajustare a cheltuielilor

bunurile și serviciile, precum și a unor categorii de investiții (achiziționarea de autoturisme, mobilier, birotică);

- Definitivarea standardelor de cost și a normativelor de personal din cadrul administrației publice centrale;
- Măsuri pentru protejarea categoriilor vulnerabile.

Estimarea cheltuielilor

Pondere mai redusă în PIB pentru anul 2011 față de anul 2010

Cheltuielile bugetare estimate pentru anul 2011 sunt prevăzute în sumă de 203.176 mil. lei, cu o pondere în PIB de 37,3% față de 39,5% în anul 2010.

Structura cheltuielilor

Ponderi ridicate dețin cheltuielile de investiții în timp ce subvențiile scad.

S-a revizuit structura cheltuielilor bugetare prin majorarea cheltuielilor ce conduc la creștere economică, reducându-se și redirecționându-se subvențiile bugetare, și prin proiectia unor creșteri salariale în strânsă corelație cu productivitatea muncii.

- astfel, cheltuielile de investiții, sunt prevăzute să dețină o pondere de 6,46% în PIB, și o pondere de 17,3% în totalul cheltuielilor bugetare, bugetul general consolidat contribuind astfel la stimularea creșterii economice și asigurarea unui nivel de trai mai bun pentru perioada următoare.

- subvențiile scad la 1,1 ca procent în PIB față de 1,3 în anul 2010 în deosebi ca urmare a expirării perioadei permise de către Uniunea Europeană pentru subvenționarea extracției de carbune

Caseta 4: Conceptul de guvernanță economică

Comisia Europeană a adoptat cel mai amplu pachet legislativ de consolidare a guvernanței economice din UE și din zona euro de la lansarea uniunii economice și monetare. Pachetul legislativ este format din șase texte de lege, și anume: patru propuneri care vizează chestiuni de ordin fiscal, inclusiv o reformă amplă a Pactului de stabilitate și creștere (PSC), și două noi regulamente care au ca obiect depistarea și abordarea eficace a dezechilibrelor macroeconomice incipiente din UE și din zona euro.

Componenta preventivă a PSC are rolul de a asigura că statele membre ale UE urmează politici bugetare prudente în vremuri de prosperitate pentru a beneficia de rezerve în perioade mai puțin favorabile.

- ✓ monitorizarea finanțelor publice se va axa pe noul concept de **politică bugetară prudentă**, care are rolul de a asigura convergența către obiectivul pe termen mediu.
- ✓ Comisia poate formula o **avertizare** dacă se constată că statele membre din zona euro deviază în mod semnificativ de la politica bugetară prudentă.
- ✓ Modificarea regulamentului are rolul de a urmări mai îndeaproape **evoluția datoriei** și de a o corela cu evoluția deficitului în luarea deciziilor legate de procedura de deficit excesiv.

Un nou regulament referitor la prevenirea și corecția dezechilibrelor macroeconomice:

- ✓ **Procedura de dezechilibru excesiv** este un nou element al cadrului UE de supraveghere economică. Ea cuprinde o evaluare periodică a riscurilor de producere a dezechilibrelor, pe baza unei table de marcaj a indicatorilor economici.
- ✓ În cazul statelor membre cu dezechilibre grave sau cu dezechilibre care periclitează funcționarea UEM, Consiliul poate adopta **recomandări și poate iniția o „procedură de dezechilibru excesiv”**.

- ✓ Un stat membru căruia i se aplică procedura de dezechilibru excesiv trebuie să prezinte un plan de acțiuni corective, supus aprobării Consiliului, care va stabili termenul de realizare a acțiunilor corective. Dacă se constată în mod repetat că acțiunile corective nu se realizează, statul membru respectiv va fi supus unor sancțiuni.

Un regulament privind măsurile de asigurare a aplicării legislației în vederea corectării deficitelor macroeconomice excesive în zona euro:

Ca în domeniul bugetar, dacă se constată că un stat membru al zonei euro nu respectă în mod repetat recomandările Consiliului în scopul remedierii dezechilibrului excesiv, acesta va trebui să plătească o amendă anuală egală cu 0,1% din PIB-ul său. Amenda poate fi oprită numai prin votul cu majoritate calificată („votarea inversă”, a se vedea mai sus), exprimat exclusiv de statele membre ale zonei euro.

3.5 Datoria publică și finanțarea deficitului bugetar

În anul 2011, datoria publică guvernamentală va înregistra o creștere controlată corespunzător necesităților de finanțare a deficitului bugetar stabilit la 4,4% din PIB. Astfel, pentru anul 2011 se estimează un nivel al datoriei publice guvernamentale de 39,5% din PIB, față de nivelul de 37,3% din PIB cât se estimează că va fi la sfârșitul anului 2010.

În ceea ce privește serviciul datoriei publice guvernamentale, prognoza pentru anul 2011 arată un nivel al serviciului de 14,1 mld. Euro.

Serviciul datoriei publice guvernamentale (mil. Euro) *)		
Serviciul datoriei publice guvernamentale	2010 (estimat)	2011 (prognoza)
	10.846,8	14.064,4
- rate de capital	9.188,8	11.955,0
- plăți de dobânzi și comisioane	1.658,0	2.109,4

*) include serviciul datoriei pentru datoria contractată (internă și externă, inclusiv pachetul financiar extern de la FMI, CE și BIRD), precum și pentru cea care urmează a fi contractată pentru finanțarea deficitelor din anii viitori

Finanțarea deficitului bugetar

Finanțarea deficitului bugetului general consolidat în anul 2011 se va realiza în proporție echilibrată atât din surse interne, cât și din surse externe.

Finanțare deficit buget general consolidat în 2011			% în total
Deficit buget general consolidat			
	% în PIB	-4,4	
Finanțare deficit bugetar			100
Finanțare internă			45,0
Finanțare externă			53,3
Alte surse (sume recuperate AVAS)			1,7

Finanțarea deficitului bugetar se estimează a se realiza prin emisiuni de titluri de stat, trageri din împrumuturi deja contractate în vederea finanțării de proiecte, trageri din pachetul financiar extern încheiat agreat cu instituțiile financiare internaționale, împrumuturi ale autorităților administrației publice locale și sume recuperate de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului din activele bancare neperformante.

3.6 Politici sectoriale în anul 2011

Politici sectoriale care contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020

OBIECTIVE ALE STRATEGIEI EUROPA 2020

- Creșterea gradului de ocupare a populației active
- Investiții în educație și, în special, în cercetare – dezvoltare
- Reducerea abandonului școlar timpuriu
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și utilizarea surselor regenerabile de energie
- Reducerea ratei sărăciei

PREZENTARE GENERALĂ

Sinteză

Principalele politici promovate prin proiectul de buget:

- Politici sociale
- Politici de dezvoltare
- Politici privind siguranța și securitatea națională

Politici sociale

POLITICA SALARIALĂ

- Încadrarea cheltuielilor de personal pe 2011 în anvelopa salarială agreată de 39 miliarde RON, exclusiv contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajații și angajatorii din sectorul apărare, ordine publică și siguranță națională
- Eliminarea celui de-al 13-lea salariu și a primei de vacanță
- Creșteri salariale față de drepturile aferente perioadei iulie – decembrie 2010 cu 15 % a salariilor, indemnizațiilor, sporurilor și a altor plăți de natură salarială pentru toți angajații din sectorul public.

POLITICA ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ

- Servicii gratuite de evaluare a competențelor dobândite pe alte căi decât cele formale
- Alocații de formare profesională pe perioada participării la un program de formare profesională
- Asigurarea accesului la prime de mobilitate și pentru șomerii neindemnizați de lungă durată

POLITICA ÎN DOMENIUL PENSILOR

- Menținerea în continuare a valorii punctului de pensie
- Suspendarea temporară a pensionărilor anticipate
- Aprobarea unei proceduri de încadrare în grade de invaliditate, în vederea înscrierii la pensie de invaliditate, verificarea încadrării în grad de invaliditate a pensionarilor de invaliditate aflați în evidență
- Majorarea ratei contribuției direcționate către pilonul 2 al sistemului de pensii

POLITICA ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE

- Revizuirea sistemului de ajutoare sociale
- Acordarea de gratuități în vederea accesului la educația primară a copiilor din familiile sărace și din cadrul etniei rome

Politici de dezvoltare

POLITICA DE INVESTITII

- Infrastructură de transport, mediu, rurale, din educație, sănătate, energie, prioritare fiind cele finanțate din fonduri europene
- Cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri structurale și de coeziune
- Construcții locuințe pentru tineri precum și locuințe sociale și reabilitarea termică a blocurilor de locuințe
- Prevenirea și combaterea excesului și deficitului de apă, a inundațiilor, eroziunii solului
- Sprijin acordat IMM-urilor

POLITICA ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

- Introducerea mecanismului de coplată
- Restructurarea sistemului spitalicesc
- Introducerea cardului de sănătate

POLITICA ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CERCETĂRII

- Asigurarea accesului egal la educația de bază și postobligatorie
- Asigurarea finanțării educației în interesul elevilor
- Creșterea capacității sistemului CD&I, prin atingerea, în anul 2020, a mediei UE 27 la principalii indicatori referitori la resursa umană și baza materială, incluzând mobilitățile și colaborările internaționale

POLITICA ÎN DOMENIUL MEDIULUI ȘI PĂDURILOR

- Protecția naturii și conservarea biodiversității
- Asigurarea securității biologice
- Protecția solului și a subsolului
- Evaluarea și ameliorarea calității aerului; combaterea poluării atmosferice
- Combaterea schimbărilor climatice și promovarea dezvoltării durabile
- Gestionarea deșeurilor și a substanțelor periculoase.
- Managementul resurselor de apă

POLITICA ÎN DOMENIUL AGRICULTURII

- Programul Național de Dezvoltare Rurală finanțat din FEADR și Programul operațional de Pescuit finanțat din FEP

POLITICA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii feroviare și a stațiilor de cale ferată
- Dezvoltarea infrastructurii de transport rutier
- Creșterea capacității aeroportuare și a siguranței transportului aerian

Politici privind siguranța și securitatea națională

POLITICA DE APĂRAE

- Continuarea procesului de transformare a Armatei într-o structură militară modernă, mobilă, flexibilă, eficientă, sustenabilă care să asigure îndeplinirea obligațiilor ce revin României în calitate de membră NATO, precum și a angajamentelor asumate în UE

POLITICA ÎN DOMENIUL JUSTITIEI

- Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție
- Consolidarea cadrului normativ și instituțional necesar bunei funcționări a Ministerului Justiției ca serviciu public

POLITICA ÎN DOMENIUL ORDINII PUBLICE ȘI SIGURANTEI NATIONALE

- Aderarea la spațiul Schengen și armonizarea cu Strategia Uniunii Europene de securitate internă
- Siguranța cetățeanului, a instituțiilor statului, apărarea avutului privat și public, respectarea ordinii și liniștii publice

Politici sociale

Obiective

Politica salarială

Reducerea disparităților de salarizare între funcții similare și îmbunătățirea transparenței în domeniul salarizării în sectorul public

Armonizarea sistemului de salarizare în funcție de importanța, răspunderea, complexitatea activității și nivelul studiilor

Stabilirea salariului de bază ca principal element al câștigului salarial, prin includerea în acesta a unor sporuri, majorări sau indemnizații cu caracter general. Suma sporurilor și indemnizațiilor individuale nu va depăși 30% din salariul de bază

Realizarea ierarhiei salariilor funcțiilor de bază pe baza unor criterii bine stabilite:

- între domeniile de activitate,
- în cadrul aceluiași domeniu, în funcție de complexitatea și importanța muncii desfășurate

Diferențierea salariilor de bază în funcție de nivelul la care se prestează activitatea: central, teritorial și local

Legislația de implementare a Legii salarizării unitare

Încadrarea cheltuielilor de personal pe 2011 în anvelopa salarială agreată de 39 miliarde RON,

exclusiv contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajații și angajatorii din sectorul apărare, ordine publică și siguranță națională.

Eliminarea sistemului sporurilor de productivitate (stimulente) prin includerea acestora în salariul de bază și prin abrogarea prevederilor legislative prin care se înființa fondul de finanțare a lor, oferind totuși o flexibilitate pentru recompensarea colectărilor fiscale puternice, în limitele plafonului total de sporuri.

Obiective

Principalele direcții de acțiune

Politica în domeniul ocupării forței de muncă

Modernizarea pieței muncii prin facilitarea mobilității forței de muncă și dezvoltarea competențelor de-a lungul întregii vieți

Echilibrarea pieței muncii și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.

Creșterea gradului de flexibilitate a pieței muncii.

Întărirea dialogului social la toate nivelurile în scopul creșterii aportului acestuia la dezvoltarea economică și socială.

Creșterea gradului de ocupare și promovare a participării forței de muncă la formarea profesională; Absorbția eficientă a resurselor financiare europene destinate dezvoltării resurselor umane, astfel încât să se asigure suportul de formare profesională și ocupațională;

Simplificarea procedurilor de angajare și concediere a lucrătorilor;

Sprijinirea dialogului angajator - angajat în ceea ce privește flexibilizarea programului de lucru și facilitarea mobilității ocupaționale, profesionale și geografice;

Restructurarea centrelor de formare profesională și plasarea lor într-un sistem de competitivitate pentru ocupare și formare profesională;

Stimularea, prin măsuri fiscale, a participării salariaților la formarea profesională continuă;

Intensificarea procesului legislativ și de aplicare a măsurilor instituționale care vizează reducerea muncii la negru;

Redimensionarea competențelor și a atribuțiilor instituțiilor de control în scopul creșterii exigenței și responsabilității în actul de control al raporturilor de muncă, precum și în ceea ce privește asigurarea

Legislația revizuită în domeniul pieței forței de muncă

Obiective

Legislația privind sistemul unitar de pensii publice

securității și sănătății în muncă;

Modernizarea Codului Muncii precum și a altor elemente legislative pentru a crește flexibilitatea pieței forței de muncă, pentru a reduce evaziunea fiscală și pentru a îmbunătăți cadrul de negociere a salariilor;

Politica în domeniul pensiilor

Eliminarea inechităților din sistemul public de pensii, dar și a regimurilor speciale, inechitabile și costisitoare,

Asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale prin încadrarea cheltuielilor cu pensiile și alte drepturi de asigurări sociale în limite sustenabile;

Asigurarea unei egalități de tratament pentru beneficiarii sistemului public de pensii prin eliminarea inechităților care mai există în sistemul public de pensii, dar și a regimurilor speciale, inechitabile și costisitoare, reglementate prin legi speciale de care beneficiază anumite categorii profesionale;

Menținerea standardelor de viață ale pensionarilor în plată prin trecerea graduală la indexarea valorii punctului de pensie cu rata inflației;

Armonizarea sistemului public de pensii național cu practica europeană și cu recomandările Uniunii Europene în domeniul pensiilor publice;

Integrarea treptată a pilonului doi de pensii prin majorarea contribuțiilor de la 2,5% la 3% în 2011;

Reglementări de bază:

Creșterea vârstelor standard de pensionare pentru bărbați și femei;

Înghețarea punctului de pensie la valoarea de 732,8 lei;

Creșterea numărului de contribuabili la sistemul unitar de pensii publice cu cei care realizează venituri din profesii liberale, manageri, asociații familiale;

Eliminarea discrepanțelor privind contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat și a inegalităților de alocare a resurselor pentru finanțarea pensiilor publice;

Integrarea persoanelor aparținând sistemelor speciale de pensii în sistemul unitar de pensii publice;

Lărgirea bazei de calcul a contribuțiilor de asigurări

Obiective

Familie

sociale prin introducerea obligativității achitării contribuției individuale de asigurări sociale pentru veniturile realizate din drepturi de autor și alte drepturi conexe;

Descurajarea numărului de pensionări anticipate parțiale;

Descurajarea pensionărilor de invaliditate abuzive, nejustificate medical;

Politica în domeniul asistenței sociale

Combaterea sărăciei și excluziunii sociale
Reducerea abandonului școlar

Redimensionarea măsurilor de protecție socială pentru familiile cu nevoi speciale și dinamizarea măsurilor active de solidaritate familială;

Sporirea participării active a societății civile și dezvoltarea durabilă a parteneriatului în beneficiul dezvoltării și protecției familiei;

Redimensionarea cadrului legal și instituțional privind protecția maternității, creșterea natalității, reducerea abandonului de copii și reducerea fenomenului violenței în familie;

Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate;

Asigurarea echilibrului socio-economic al familiilor din mediul urban și rural, al familiei și persoanelor de vârstă a treia, al persoanelor cu dizabilități și al familiilor aparținătoare;

Orientarea programelor de asistență socială în funcție de nivelul veniturilor realizate pe familie și restructurarea celor aproximativ 200 de prestații sociale existente atât la nivel național, cât și local;

Consolidarea schemei de venit minim garantat, a ajutoarelor de căldură și a alocației familiale într-o nouă schemă unică;

Finalizarea descentralizării serviciilor sociale în domeniul violenței în familie în vederea responsabilizării autorităților locale privind această problemă, precum și a asigurării resurselor financiare necesare;

Dezvoltarea rețelei de servicii suport pentru integrarea familiei rom în societate.

Protecția copilului

Acordarea de gratuități în vederea accesului la educația primară a copiilor din familiile sărace, mai ales din mediul rural (uniformă, rechizite, transport) și din cadrul etniei rome;

Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate;

Politici de dezvoltare

Politica de investiții

Unul din principalele instrumente pe care Guvernul le are la îndemână îl constituie programul de investiții publice, care, printr-o alocare și cheltuire judicioasă a resurselor disponibile poate corecta anumite dezechilibre apărute, în special în domeniul construcțiilor, și poate compensa posibilitățile/disponibilitățile momentane mai reduse de finanțare ale sectorului privat în acest domeniu.

Cheltuielile totale și de investiții incluse în BGC în perioada 2010-2014

	2010	2011 proponeri	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale BGC (mil. lei)	201.871	203.176	217.351	232.629	246.084
- % din PIB	39,5	37,3	36,3	35,3	34,0
Cheltuieli de investiții BGC (mil. lei)	33.959	35.166	43.425	49.182	53.078
% din cheltuieli totale	16,8	17,3	20,0	21,1	21,5

Priorități în domeniul investițiilor

Infrastructură

Programul Național de Dezvoltare a Infrastructurii 2011-2015

Lucrările de infrastructură de transport, mediu, rurale, din educație și sănătate, energie, prioritare fiind cele finanțate din fonduri europene;

Modernizarea și asfaltarea a 10.000 de kilometri de drumuri județene și de interes local și realizarea de legături cu drumurile naționale și cu sistemul de autostrăzi

Realizarea sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate

Lucrări de prevenire a inundațiilor

Lucrări de reabilitare și modernizare a sistemelor de alimentare cu apă

Asigurarea cofinanțării

Asigurarea resurselor bugetare necesare cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri structurale și de

Locuințe

Agricultură

IMM-uri

Politica Agricolă Comună

coeziune;

Construcții locuințe pentru tineri precum și locuințe sociale;

Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe;

Diminuarea factorilor de risc naturali în vederea creșterii capacității de producție a terenurilor agricole prin lucrări de îmbunătățiri funciare (prevenirea și combaterea excesului și deficitului de apă, a inundațiilor și eroziunii solului)

Sprijin acordat IMM-urilor prin intermediul Fondului de Garantare și Contragarantare precum și prin acordarea de ajutoare de minimis;

Politica în domeniul agriculturii

Controlul stării de sănătate a politicii agricole - adaptare PAC la noile provocări și oportunități, printre care schimbările climatice.

Garantează menținerea unui echilibru între agricultură și protecția mediului.

Contribuie la dezvoltarea economică și socială a comunităților rurale și joacă un rol esențial în abordarea noilor provocări printre care se numără schimbările climatice, gospodărirea apelor, bioenergia și biodiversitatea.

Completează veniturile agricultorilor, garantându-le un nivel de trai decent.

Ajutorul financiar este condiționat de respectarea unor obiective mai generale în ceea ce privește condițiile de igienă din exploatarea agricole și siguranța alimentară, sănătatea și bunăstarea animală, protecția peisajelor rurale tradiționale și conservarea vieții sălbatice.

Programul Național de Dezvoltare Rurală finanțat din FEADR și Programul operațional de Pescuit finanțat din FEP precum și desemnarea Autorităților de Management și a celor de certificare și plată au ca obiectiv transformarea agriculturii într-o ramură modernă, care să contribuie la dezvoltarea durabilă a țării

Obiective

Politica în domeniul transporturilor

Creșterea siguranței și confortului cetățenilor

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii feroviare și a stațiilor de cale ferată;
 Modernizarea mijloacelor de transport feroviar;
 Repararea elementelor infrastructurii căii ferate publice scadente la reparații sau cu durata normală de serviciu expirată;
 Dezvoltarea infrastructurii de transport rutier;
 Reabilitarea/modernizarea drumurilor naționale (drumuri și poduri)
 Construcția de autostrăzi;
 Repararea, consolidarea și întreținerea infrastructurii rutiere și operare autostrăzi
 Asigurarea condițiilor de navigație pe sectorul românesc al Dunării;
 Reabilitarea și dezvoltarea portului Constanța;
 Creșterea capacității aeroportuare și a siguranței transportului aerian
 Reabilitarea și modernizarea metroului din București.

Obiective

Politica în domeniul sănătății

Reformarea domeniului sănătății

Îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea calității vieții în condițiile compatibilizării sistemului sanitar românesc cu cel din Uniunea Europeană;
 Aprobarea strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sanitare pe o perioadă de minimum 8 ani;
 Dezvoltarea programelor de prevenție și de depistare precoce a bolilor;
 Redresarea și dezvoltarea asistenței medicale din mediul rural;
 Creșterea accesului pacientului la tratamente moderne, la prețuri accesibile prin introducerea unei noi politici de stabilire a prețului la medicamente și a introducerii noilor tehnologii;
 Introducerea sistemului de coplată de către beneficiari pentru toate serviciile de asistență medicală (cu excepția serviciilor de urgență)
 Introducerea cardului de sănătate
 Restructurarea sistemului spitalicesc
 Limitarea numărului de internări spitalicești contractate cu 10% față de nivelurile din 2010

Măsurile de restructurare a sectorului de sănătate

Reducerea adaosului de preț plătit de guvern pentru medicamentele din programele naționale
Reducerea ponderii decontărilor medicilor în funcție de numărul de pacienți de la 70% la 50%, în favoarea decontării pe bază de servicii

Obiective

Politica în domeniul învățământului

Țintele strategice în domeniul educației urmăresc dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității, formarea și asumarea unui sistem de valori naționale și europene care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea individuală, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

Formarea specialiștilor de nivel european, punându-se accent pe calitate și pe dezvoltarea capacității de adaptare a specializărilor la nevoile de dezvoltare socio-economică, astfel încât să se răspundă cererii de competențe specifice unei economii bazate pe cunoaștere;

Compatibilizarea competențelor profesionale și personale dobândite prin sistemul educațional național cu cele cerute pe piața muncii europene;

Asigurarea accesului egal la educația de bază și postobligatorie, pentru elevii și studenții care provin din mediul rural sau familii cu venituri mici prin programe suport

Asigurarea resurselor umane bine pregătite angajate în sistemul de învățământ, prin formarea și dezvoltarea inițială și continuă a personalului didactic;

Continuarea procesului de modernizare a bazei materiale în care se desfășoară procesul instructiv-educativ;

Proiectul Legii Educației Naționale și Învățarea pe Tot Parcursul Vieții

Urmărește crearea cadrului necesar pentru ca parcursul educațional al fiecărui elev să fie predictibil, precum și reglementarea aspectelor esențiale privind profesia de dascăl și funcționarea instituțiilor de învățământ;

La baza proiectului Legii Educației Naționale și Învățarea pe Tot Parcursul Vieții se află, în principal, trei orientări majore:

- Creșterea calității actului educațional ;
- Asigurarea finanțării educației în interesul elevilor;
- Realizarea descentralizării.

Obiective

Politica în domeniul cercetării

În conformitate cu Strategia Europa 2020, ținta este creșterea economică sustenabilă, bazată pe cunoaștere și inovare, în care resursa umană, deținătoare a inteligenței și purtătoare de responsabilitate, ocupă locul central.

Creșterea capacității sistemului CD&I, prin atingerea, în anul 2020, a mediei UE 27 la principalii indicatori referitori la resursa umană și baza materială, incluzând mobilitățile și colaborările internaționale;

Creșterea eficacității investiției publice, prin atragerea sectorului privat în activități CD&I, ameliorarea scorurilor inovării, țintele urmărite fiind, de asemenea UE 27;

Creșterea eficienței investiției publice în CD, prin ameliorarea indicatorilor de rezultat: brevete, articole, transfer tehnologic, conform țărilor Strategiei Naționale;

Corelarea priorităților politicii naționale cu cele europene, prin participare la activitățile comune din cadrul ERA: programare comună (JP), inițiative tehnologice (JTIs), infrastructuri de interes european – Zona Tehnologică de Dezvoltare Măgurele, cu componenta românească a proiectului pan-european Extreme Light Infrastructure (ELI); participare la Centrul European de Cercetări Nucleare – CERN și la Facility for Anti-proton and Ion Research - FAIR.

Ameliorarea managementului administrativ, prin implementarea monitorizării electronice, a Registrului Național pentru Infrastructuri CD și a Registrului Unic al rezultatelor Cercetării.

Politica în domeniul mediului și pădurilor

Promovarea unei economii mai eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive

Protecția mediului

Obiective

Protecția naturii și conservarea biodiversității;
Asigurarea securității biologice;

Protecția solului și a subsolului;
 Evaluarea și ameliorarea calității aerului; combaterea poluării atmosferice;
 Combaterea schimbărilor climatice și promovarea dezvoltării durabile;
 Gestionarea deșeurilor și a substanțelor periculoase.

Managementul resurselor de apă

Amenajarea și protecția apelor;
 Managementul situațiilor de urgență (cauzate de condițiile hidrometeorologice extreme, poluare, accidente la construcțiile hidrotehnice);
 Coordonarea activității de inspecției și control în domeniul gospodăririi apelor la nivel național.

Administrarea sistemului național de meteorologie

Asigurarea protecției vieții și a bunurilor materiale prin desfășurarea unitară a supravegherii și informării meteorologice

Protecția și gestionarea durabilă a pădurilor și faunei cinegetice

Extinderea suprafeței fondului forestier național și asigurarea integrității acestuia;
 Îmbunătățirea accesibilității fondului forestier;
 Utilizarea durabilă a resurselor cinegetice și conservarea biodiversității.

Politici privind siguranța și securitatea națională

Politica de apărare

Armată modernă, mobilă, flexibilă, eficientă, sustenabilă

Obiective

Continuarea procesului de transformare a Armatei într-o structură militară modernă, mobilă, flexibilă, eficientă, sustenabilă care să asigure îndeplinirea obligațiilor ce revin României în calitate de membră NATO, precum și a angajamentelor asumate în UE;

Angajarea în lupta împotriva terorismului și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă;
 Creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale;

Dezvoltarea capacității de apărare a țării.

Politica în domeniul justiției

Buna administrare a justiției ca serviciu public și facilitarea accesului cetățenilor la justiție

Obiective

Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție;
Consolidarea cadrului normativ și instituțional necesar bunei funcționări a Ministerului Justiției ca serviciu public;
Consolidarea sistemului penitenciar românesc;
Intrarea în vigoare a codurilor;
Dezvoltarea serviciului de probațiune
Urmărirea penală în condiții de maximă operativitate prin administrarea tuturor probelor cu privire la existența infracțiunilor, identificarea făptuitorilor și stabilirea corectă a temeiurilor juridice cu privire la răspunderea acestora;
Program anticorupție.

Politica în domeniul ordinii publice și siguranței naționale

Siguranța cetățeanului, a instituțiilor statului, apărarea avutului privat și public, respectarea ordinii și liniștii publice

Obiective

Aderarea la spațiul Schengen și armonizarea cu Strategia Uniunii Europene de securitate internă;
Siguranța cetățeanului, a instituțiilor statului, apărarea avutului privat și public, respectarea ordinii și liniștii publice;
Eficientizarea acțiunilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și asigurarea stocurilor rezerve de stat necesare economiei naționale și a teritoriului pentru apărare;
Modernizarea, dezvoltarea, întreținerea, exploatarea și asigurarea protecției rețelelor de telecomunicații speciale;
Administrarea, exploatarea, întreținerea și dezvoltarea Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență.

Transferuri de resurse către bugetele locale

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (BGCUT), estimat pe anul 2011, este rezultat din cumularea veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București, bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale, bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetului împrumuturilor externe și interne și a bugetului fondurilor externe nerambursabile și reflectă dimensiunea efortului financiar public al unităților administrativ-teritoriale pe anul 2011.

Veniturile bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, pe anul 2011, se estimează la 43.369,6 milioane lei, reprezentând 8% din produsul intern brut, iar în cadrul acestora, veniturile totale ale bugetelor locale se estimează la 40.137,5 milioane lei, reprezentând 7,4% din produsul intern brut, în timp ce veniturile celorlalte bugete reprezintă 0,6% din produsul intern brut.

Venituri proprii Veniturile proprii ale bugetelor locale (formate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri) estimate la 7.504,1 milioane lei, reprezintă 18,7% din totalul veniturilor acestor bugete, iar nivelul acestora crește cu 6,8% față de anul 2010.

Cote defalcate din impozitul pe venit Cotele defalcate din impozitul pe venit reprezintă 13.321,2 milioane lei, respectiv 33,3% din totalul veniturilor bugetelor locale, în scădere, comparativ cu anul 2010, cu 1,9%. Reducerea este determinată de diminuarea cotei din impozitul pe venit estimate a se aloca unităților administrativ-teritoriale de la 82% la 77%, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare.

Sume defalcate din TVA la nivelul județelor 1.962,9 milioane lei, destinate finanțării:

- sistemului de protecție a copilului și centrelor de asistență socială a persoanelor cu handicap;
- drepturilor privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din clasele I-VIII din învățământul de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore;
- cheltuielilor privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe în școli, pentru elevii din clasele I - VIII care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat;
- cheltuielilor aferente învățământului special și centrelor județene de resurse și asistență educațională;
- instituțiilor de cultură descentralizate începând cu anul 2002;
- plății contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară;
- serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor județene.

Sume defalcate din TVA la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor

- 8.154,6 milioane lei destinate finanțării:
- cheltuielilor cu salariile, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora, ale instituțiilor sau ale unităților de învățământ preuniversitar de stat;
- materialelor de natura obiectelor de inventar ale instituțiilor sau ale unităților de învățământ preuniversitar de stat;
- drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare;
- ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și combustibili petrolieri;

- serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Consiliului General al Municipiului București;
- ajutoarelor de stat regionale acordate în temeiul Legii nr.84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările și completările ulterioare, pentru administrațiile zonelor libere aflate sub autoritatea consiliilor locale;
- cheltuielilor creșelor;
- cheltuielilor descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului București, respectiv pentru: sistemul de protecție a copilului, centrele de asistență socială a persoanelor cu handicap, drepturile privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din clasele I-VIII din învățământul de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, implementarea programului de încurajare a consumului de fructe în școli, pentru elevii din clasele I - VIII care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, învățământul special și centrele de resurse și asistență educațională, instituțiile de cultură descentralizate, începând cu anul 2002, și plata contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult.

Finanțarea drumurilor
județene și comunale

551,8 milioane lei

Echilibrarea bugetelor
locale

2.001,0 milioane lei

Programul de
dezvoltare a
infrastructurii și a unor
baze sportive din spațiul
rural

440,3 milioane lei

Subvenții de la bugetul
de stat

4.516,8 milioane lei, din care, în principal, pentru:

- finanțarea programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentare cu apă a satelor (393,4 milioane lei);
- finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor (250,2 milioane lei);
- finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap (2.003,7 milioane lei);
- compensarea creșterilor neprevizionate ale prețurilor la combustibili (215,0 milioane lei);
- re tehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare (70,7 milioane lei);
- acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri (319,0 milioane lei);
- realizarea obiectivelor de investiții în turism (154,0 milioane lei);
- reabilitarea termică a clădirilor (150,0 milioane lei)

Capitolul 4

Politica bugetară în perioada 2012-2014

4.1 Prognoza macroeconomică în perioada 2012-2014

Produsul intern brut pe componente de utilizare	modificări procentuale față de anul precedent –				
	2011	2012	2013	2014	Ritm mediu anual
					2012-2014
Produsul intern brut	1,5	3,9	4,5	4,7	4,3
Cererea internă, din care:	1,7	4,0	4,6	4,9	4,5
- Consumul final individual al populației	1,5	3,7	3,9	4,1	3,9
- Consumul final colectiv al adm. publice	-1,0	1,5	1,8	2,0	1,8
- Formarea brută de capital fix	3,0	5,8	7,8	8,5	7,4
Exportul de bunuri și servicii	7,7	7,9	8,3	9,4	8,5
Importul de bunuri și servicii	7,3	7,7	8,1	9,6	8,5

Creșterea economică

Prognoza macroeconomică a pornit de la premisa că măsurile active care vizează îmbunătățirea mediului de afaceri, reducerea dezechilibrelor macroeconomice și stabilizarea sectorului financiar-bancar vor favoriza creșterea economică sustenabilă și crearea de locuri de muncă.

În perioada 2012-2014, produsul intern brut va crește cu un ritm mediu anual de 4,3%.

Cererea internă se va situa pe o tendință de creștere, susținută în special de reluarea procesului investițional, fiind previzionată să se majoreze cu un ritm mediu anual de 4,5%.

Formarea brută de capital fix se va majora cu un ritm mediu anual de 7,4%.

Consumul final individual al populației va înregistra un ritm mediu anual de creștere de 3,9%, ceea ce reprezintă o calmare a înclinației spre consum a populației comparativ cu perioada dinaintea crizei, așteptându-se o majorare a înclinației spre economisire care va susține finanțarea proiectelor de investiții.

Comerț exterior

În perioada 2012-2014 exporturile de bunuri urmează să crească cu un ritm mediu anual de 10,0%, ușor superior celui al importurilor de bunuri, al cărui ritm mediu anual de creștere este estimat la 9,8 %.

- milioane euro -

Comerțul exterior	2011	2012	2013	2014	Ritm mediu anual 2012-2014
Exporturi de bunuri	37.980	41.700	45.830	50.550	
- <i>modificare procentuală anuală</i>	9,6	9,8	9,9	10,3	10,0
Importuri de bunuri CIF	46.590	51.020	56.070	61.730	
- <i>modificare procentuală anuală</i>	8,2	9,5	9,9	10,1	9,8
Importuri de bunuri FOB	43.000	47.090	51.750	56.980	
- <i>modificare procentuală anuală</i>	8,2	9,5	9,9	10,1	9,8
Balanța comercială					
FOB – FOB	-5.020	-5.390	-5.920	-6.430	
% în PIB	-3,9	-3,8	-3,7	-3,7	
FOB – CIF	-8.610	-9.320	-10.240	-11.180	
% în PIB	-6,7	-6,5	-6,5	-6,4	
Contul curent	-7.125	-6.975	-6.430	-6.935	
% în PIB	-5,5	-4,9	-4,1	-4,0	

În anul 2014 față de 2011, se estimează o majorare cu 28,1% a deficitului comercial FOB-FOB, ponderea acestuia în PIB diminuându-se ușor până la 3,7%.

Deficitul de cont curent se va menține la circa. 7 miliarde euro, ponderea acestuia în PIB diminuându-se până la 4,0% cât se estimează pentru anul 2014.

Exporturile și importurile de bunuri intracomunitare vor înregistra, ritmuri medii de creștere situate cu 0,5 puncte procentuale sub cele totale în cazul exporturilor și cu 0,2 puncte procentuale în cazul importurilor.

Ca o caracteristică a perioadei 2012-2014, este de semnalat dezvoltarea într-un ritm mai rapid al schimburilor comerciale cu țări din zona non UE. Astfel comerțul exterior derulat cu țări din zona extracomunitară, va avea un ritm mediu de creștere de 11,3% pentru exporturi și 10,5% pentru importuri.

Pentru perioada 2012-2014 se estimează o menținere a gradului de acoperire al importurilor prin exporturi pe zona intra UE în medie la 82,3%, iar în zona extra UE o majorare a acestuia cu 1,1 puncte procentuale până la 80,5%.

Inflația

Pentru perioada 2012-2014, tendința de reducere a inflației va continua, chiar dacă ritmul va fi inferior celui manifestat în 2011. Impactul cursului de schimb va fi unul modest, manifestat în sensul susținerii procesului de dezinflație. Astfel, s-a luat în calcul o apreciere nominală ușoară a leului față de moneda europeană.

Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului. Astfel, rata inflației urmează să scadă gradual până la nivelul de 2,5% la sfârșitul anului 2014, cu o medie anuală de 2,8%.

	- % -		
	2012	2013	2014
Indicele prețurilor de consum			
- dec./dec an anterior	3,0	2,8	2,5
- medie anuală	3,5	3,2	2,8

4.2 Cadrul fiscal și bugetar pe termen mediu

Restructurarea cheltuielilor publice în sensul ajustării celor curente la niveluri sustenabile, în vederea reducerii deficitului bugetar și orientarea cheltuielilor discreționare către proiecte de investiții, reprezintă pilonii principali pe baza cărora s-a construit cadrul bugetar pe termen mediu.

Obiectivul specific pe termen mediu este reprezentat de ajustarea bugetului general consolidat către o țintă a deficitului situată sub valoarea de 3% din PIB.

Veniturile, Cheltuielile și Deficitul bugetului general consolidat (%PIB)			
	2012 Estimări	2013 Estimări	2014 Estimări
VENITURI	33,3	32,8	32,1
CHELTUIELI	36,3	35,3	34,0
DEFICIT	3,0	2,5	1,9

Politica Fiscală

Obiective pe termen mediu în domeniul administrării fiscale

Combaterea evaziunii fiscale prin:

- Îmbunătățirea metodologiei de dispunere și aducere la îndeplinire în mod operativ a măsurilor asigurătorii;
- Crearea unui sistem informatic la nivel național capabil să permită interconectarea la bazele de date ale diferitelor instituții, pentru a asigura analiza de risc în domeniile sensibile la evaziune fiscală;
- Continuarea procesului de modernizare a instituției prin realizarea unui sistem informatic integrat, care va asigura interconectivitatea la sistemele informatice ale celorlalte structuri din cadrul M.F.P., A.N.A.F., A.N.V., M.A.I. – evidența informatizată a persoanei; evidența înmatriculării autovehiculelor; autoritatea pentru străini, etc.
- Conectarea la sistemele informatice ale OLAF, ale altor entități europene și cu sistemele informatice ale statelor membre U. E.;
- Dezvoltarea și modernizarea sistemului implementat de supraveghere și control al mișcării produselor accizabile (EMCS-RO).

Îmbunătățirea administrării veniturilor prin:

- Unificarea sistemului de administrare a creanțelor persoanelor fizice cu sistemul de administrare a creanțelor persoanelor juridice;
- Dezvoltarea funcțiilor Call center; implementarea funcției de help-desk fiscal;
- Îmbunătățirea procedurii de poprire asupra terților și a angajării răspunderii solidare;
- Dezvoltarea activităților realizate de Unitatea de Imprimare rapidă de la Ramnicu Vâlcea

Sprijinirea mediului de afaceri prin:

- Implementarea unui sistem stabil de înlesniri la plata obligațiilor pentru contribuabilii aflați în dificultate temporară de lichiditate;

Modificări legislative în domeniul TVA

- De la 1 ianuarie 2013 se vor schimba reglementările privind locul prestării serviciilor de închiriere pe termen lung a mijloacelor de transport către persoane neimpozabile. Potrivit noilor reguli, aceste servicii vor fi impozitate la locul unde este stabilit beneficiarul.
- Tot de la 1 ianuarie 2013 se vor introduce reguli noi având ca obiect simplificarea, modernizarea și armonizarea normelor privind facturarea, care transpun prevederile Directivei 2010/45/UE de modificare a Directivei 2006/112/CE.

Cotele de impozitare

Estimarea veniturilor bugetare pe termen mediu a luat în calcul menținerea cotelor de impozitare la nivelul anului 2011

Veniturile bugetare

Estimarea evoluției principalelor categorii de impozite și taxe pe perioada 2012-2014 are la bază proiecția indicatorilor macroeconomici și menținerea principalelor rate de taxare la același nivel, potrivit legislației în vigoare.

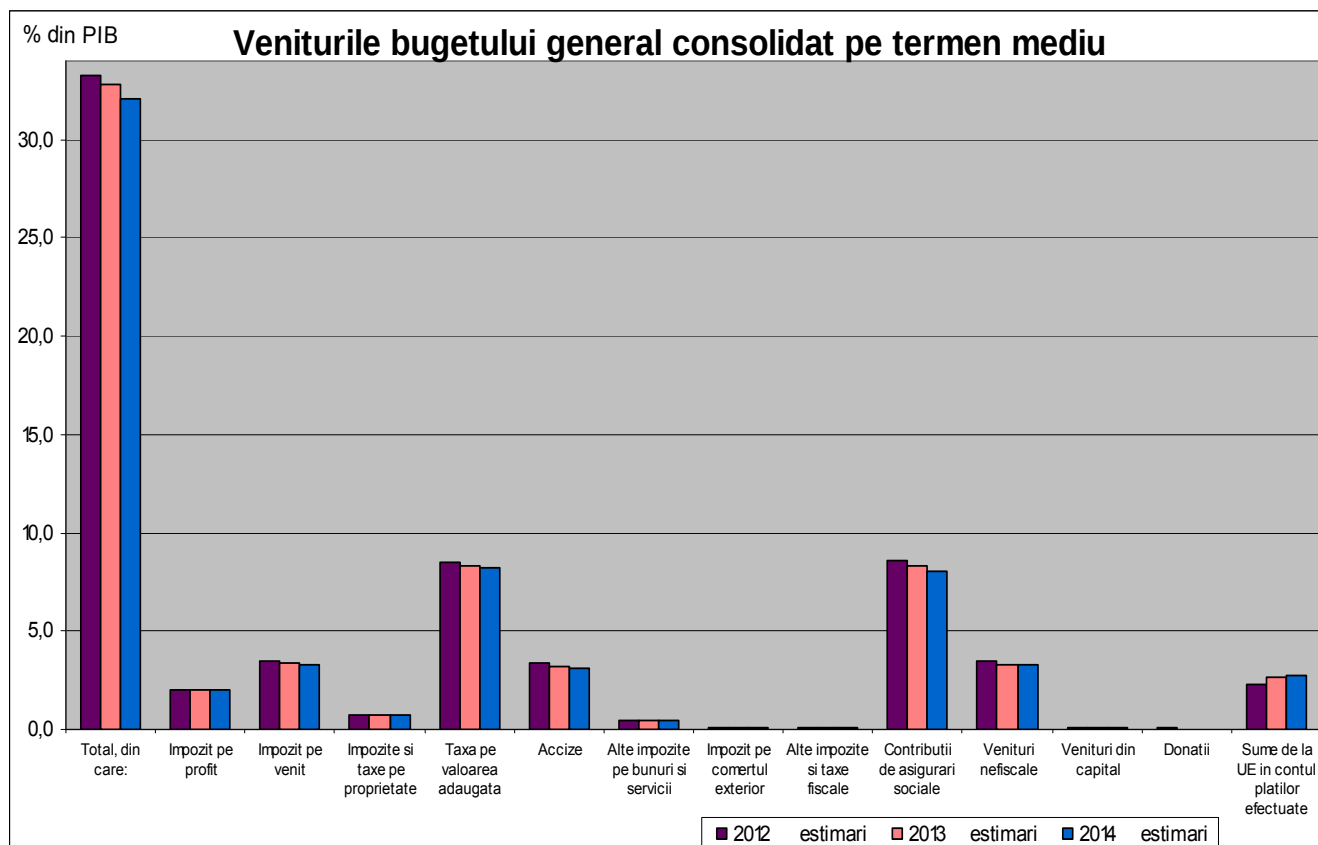
Deși în valoare nominală veniturile bugetare vor înregistra o creștere cu aproximativ 16,4%, ponderea acestora în PIB este estimată în ușoară scădere.

Această evoluție prudentă este determinată, din punct de vedere al structurii veniturilor, de traiectoria descendentă în principal a veniturilor din impozitul pe venit și contribuții de asigurări sociale în condițiile revenirii mai lente a pieței muncii, dinamicii prudente a câștigurilor salariale și creșterea transferurilor către pilonul II de pensii. După anualizarea efectului majorării cotei standard de TVA în 2011, se estimează că dinamica veniturilor din TVA și accize va evolua în linie cu cea a consumului privat și va fi influențată ușor negativ de aprecierea cursului de schimb. Veniturile nefiscale sunt afectate pozitiv de măsuri temporare în anul 2010, însă pe termen mediu ne așteptăm ca efectul acestor măsuri să se dilueze semnificativ iar nivelul încasărilor să se stabilizeze la 3,3% din PIB în anul 2014.

Veniturile bugetului general consolidat - pe tipuri de venit -

- mil. lei -

	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari
Total, din care:	199.379,2	216.143,2	232.075,3
Impozit pe profit	12.194,3	13.423,8	14.716,3
Impozit pe venit	20.561,5	22.209,2	23.941,4
Impozite si taxe pe proprietate	4.243,2	4.922,2	5.168,2
Taxa pe valoarea adaugata	51.037,1	55.074,7	59.480,6
Accize	20.258,2	21.149,6	22.143,6
Alte impozite pe bunuri si servicii	2.947,6	3.194,4	3.374,2
Impozit pe comertul exterior	671,1	724,8	782,8
Alte impozite si taxe fiscale	432,5	464,2	484,7
Contributii de asigurari sociale	51.577,8	54.838,1	58.042,6
Venituri nefiscale	20.707,2	21.806,9	23.649,7
Venituri din capital	608,5	685,1	721,2
Donatii	445,4	162,2	68,8
Sume de la UE in contul platilor efectuate	13.694,8	17.488,0	19.501,2

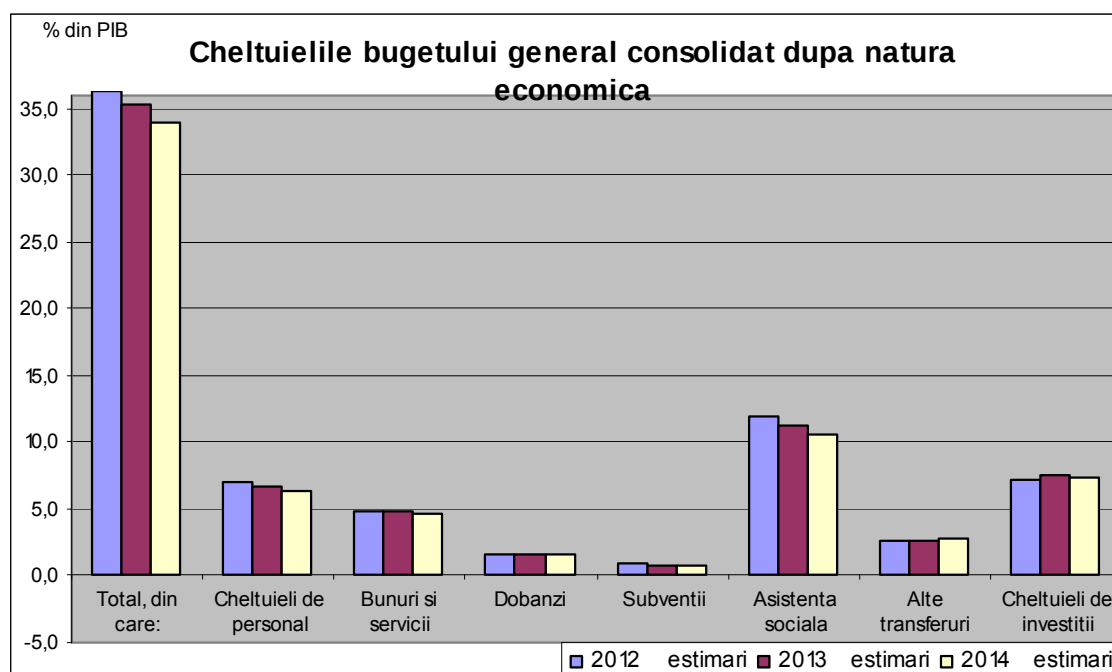

Politica de cheltuieli

Ajustarea cheltuielilor bugetare totale cu circa 2,3 pp raportat la PIB se bazează, în principal, pe implementarea și efectele reformei salariilor, pensiilor și acordării asistenței sociale, dar și pe o restrângere a cheltuielilor cu subvenții și cu bunuri și servicii. Astfel, ca pondere în produsul intern brut, de-a lungul perioadei 2012-2014, cheltuielile de personal vor scădea cu 0,7 pp, subvențiile cu 0,2 pp, asigurările și asistența socială cu 1,3 pp iar cheltuielile cu bunuri și servicii cu 0,3 pp.

Această ajustare permite reducerea deficitului bugetar cu circa 1 pp dar și menținerea alocărilor pentru cheltuieli de investiții la un nivel de peste 7% din PIB de-a lungul întregului interval de prognoză (față de anul 2011 creșterea cheltuielilor de investiții se situează la aproximativ 0,8 pp).

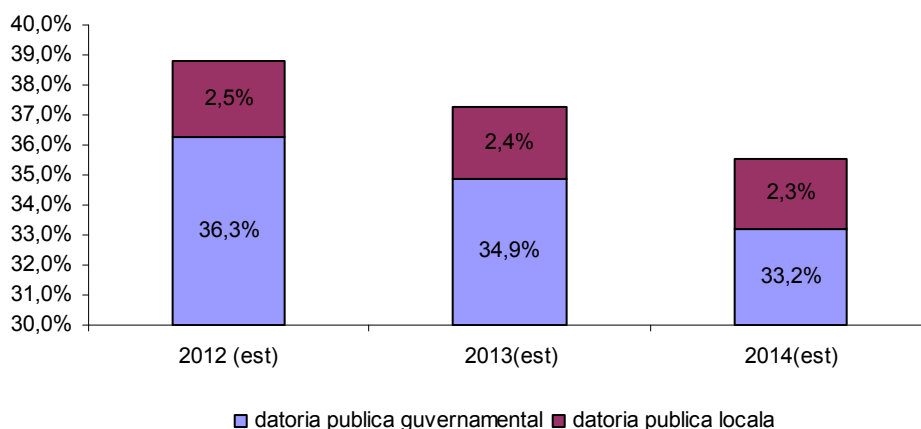
Cheltuielile bugetului general consolidat - pe clasificatia economica -			
	- mil. lei -		
	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari
Total, din care:	217.351	232.629	246.084
Cheltuieli de personal	42.592	43.903	46.063
Bunuri si servicii	29.338	32.109	33.604
Dobanzi	10.034	10.879	11.644
Subventii	5.367	5.153	5.189
Asistenta sociala	71.267	74.420	76.865
Alte transferuri	15.328	16.984	19.640
Cheltuieli de investitii	43.425	49.182	53.078

Datoria publică în perioada 2012-2014

În perioada 2012 -2014 pe fondul creșterii economice, a aprecierii monedei naționale față de Euro, principala valută în care este denominată datoria publică externă, dar și a extinderii maturității titlurilor de stat și implicit a duratei medii rămase a portofoliului datoriei publice, nivelul estimat al datoriei publice nu va depăși 40,0% din PIB, după cum este prezentat în graficul de mai jos.

Evoluția datoriei publice (%PIB) în perioada 2012 - 2014

Finanțarea deficitului bugetar se va realiza în principal din surse interne și în completare din surse externe, încercându-se, în funcție și de evoluțiile piețelor financiare interne și externe, încadrarea în obiectivele privind administrarea datoriei publice guvernamentale, respectiv:

- creșterea controlată a datoriei publice guvernamentale;
- reducerea costurilor cu datoria publică guvernamentală pe termen lung în condițiile unui nivel acceptabil al riscurilor aferente portofoliului de datorie publică guvernamentală;
- dezvoltarea pieței titlurilor de stat, sub ipoteza că majoritatea necesităților de finanțare vor fi asigurate prin datorie negociabilă, respectiv titluri de stat emise pe piața internă și pe piețele externe de capital.

Procesul de consolidare fiscală va determina un trend descendent al necesităților de finanțare. În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru:

- extinderea maturității titlurilor de stat, emițând pe lângă certificate de trezorerie și obligațiuni de stat cu scadențe la 3, 5, 7, 10 și 15 ani, corespunzător cererii investitorilor, denominate în lei și în valută funcție de oportunitățile identificate pe piață, și
- pentru consolidarea curbei de randament a titlurilor de stat pe piața secundară, reprezentând o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital.

În ceea ce privește finanțarea externă, în anii următori se va asigura:

- în principal, prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru extinderea maturităților și consolidarea curbei de randament pentru acest instrument de datorie, dar și
- prin împrumuturi de la instituțiile financiare internaționale, dedicate finanțării anumitor cheltuieli bugetare (de tipul împrumutului BIRD pe bază de rezultate) sau programe de dezvoltare.

În perioada 2012 - 2014, serviciul datoriei publice guvernamentale se estimează că va scădea de la 13.981,2 milioane euro cât este prevăzut pentru 2012 la 13.334,7 milioane euro în anul 2014. Important de menționat că în anul 2012 urmează a fi răscumpărată emisiunea de euroobligațiuni în valoare de 700 milioane euro lansată în anul 2002.

4.3 Finanțări de la Uniunea Europeană

Absorbția fondurilor structurale și de coeziune reprezintă una dintre prioritățile de grad zero ale Guvernului României. Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene (cca. 19,7 miliarde Euro) trebuie valorificată optim, reprezentând o resursă cheie pentru dezvoltarea pe termen scurt, mediu și lung a economiei și societății românești, precum și un element central al sustenabilității bugetare prin prisma strategiei investiționale și a caracterului nerambursabil al acestor fonduri.

Sumele totale alocate României de Uniunea Europeană în perioada 2007-2013	
	mil euro
Instrument	
Fonduri Structurale si de Coeziune	19.668
Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala	8.022
Fondul European pentru Pescuit	231
Fondul European de Garantare Agricola	6.884
Total	34.805

Implementarea programelor operaționale din cadrul Obiectivului „Convergență” a fost mult îmbunătățită pe parcursul anului 2010, ca urmare a măsurilor de simplificare întreprinse atât la nivelul procedurilor autorităților de management, cât și la nivelul documentelor de implementare (Ghiduri ale solicitanților). Astfel, la 30 septembrie 2010, pentru cele șapte programe operaționale au fost depuse, de către solicitanți publici și privați, 21.902 proiecte, în valoare de cca. 45 miliarde euro. Pentru 3.915 dintre acestea s-au semnat contracte/decizii de finanțare cu beneficiarii. Valoarea totală eligibilă a contractelor/ deciziilor de finanțare semnate este de cca. 7,8 miliarde euro, din care contribuția UE reprezintă cca. 6,3 miliarde euro (72,4% în raport cu alocarea UE 2007–2010). La aceeași dată, pentru proiectele aflate în implementare, plățile totale făcute către beneficiari, reprezentând prefinanțări și rambursări (cu excepția rambursării de TVA), s-au ridicat la suma de aproximativ 1,216 miliarde euro.

La nivelul anului 2010, România are aprobate de către Comisia Europeană un număr de 30 proiecte majore: 24 proiecte în domeniul mediului (infrastructură de alimentare cu apă, tratarea apelor uzate, managementul deșeurilor și sisteme urbane de încălzire), 5 proiecte în domeniul transporturilor (infrastructură rutieră și navală) și 1 proiect în domeniul energiei (instalație de desulfurare). Valoarea cumulată a celor 30 proiecte este de aproximativ 2,43 miliarde euro.

În ansamblu, la nivelul sistemului de implementare a instrumentelor structurale, cele mai importante măsuri inițiate în cursul anului 2010 sunt:

- capitalizarea Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru IMM cu o sumă de cca. 47 mil. Euro în vederea dezvoltării unor scheme de garantare dedicate IMM-urilor beneficiare de fonduri structurale,
- simplificarea procedurilor de accesare a finanțărilor și de implementare a proiectelor,
- implementarea unor mecanisme de sprijin pentru beneficiarii publici și privați, în vederea asigurării cofinanțării proprii (inclusiv inițierea unor acte normative precum H.G. nr.606/2010 privind stabilirea unor măsuri de accelerare a implementării instrumentelor structurale și OUG nr. 9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale UE alocate României),

- asigurarea unui flux financiar optim în implementarea activităților din cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile post aderare, cu impact deosebit în cazul proiectelor de infrastructură de transport și mediu (OUG nr.57/2010 care completează Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, HG 857/2010 care modifică HG nr. 264/2003 privind stabilirea acțiunilor și categoriilor de cheltuieli, criteriilor, procedurilor și limitelor pentru efectuarea de plăți în avans din fonduri publice),
- inițierea dialogului și colaborarea permanentă cu reprezentanții sistemului bancar, în cadrul Grupului de lucru MFP – Asociația Română a Băncilor privind creșterea gradului de absorbție a fondurilor UE, pentru identificarea celor mai bune soluții pentru sporirea accesului la creditare a beneficiarilor care nu pot asigura din surse proprii implementarea proiectelor finanțate din instrumente structurale.

Contribuția României la bugetul UE și poziția financiară netă

Potrivit angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare a Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 157/2005 (negociate la Capitolul 29 – Prevederi financiare și bugetare), România, în calitate de stat membru, participă la finanțarea bugetului Uniunii Europene potrivit regulilor comunitare unitare care sunt direct aplicabile de la data aderării. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2007, România asigură plata contribuției sale pentru finanțarea bugetului Uniunii Europene în cadrul sistemului resurselor proprii ale bugetului comunitar.

Începând cu anul 2007 sistemul resurselor proprii comunitare este reglementat prin Decizia nr. 2007/436/CE, Euratom, aceasta fiind publicată, atât în original (EN) cât și toate limbile oficiale ale statelor membre (inclusiv în limba română), în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 163, partea a II-a, din 23.06.2007 (p. 17-21 pentru versiunea în limba română).

Contribuția României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2011 și estimarea pentru anii 2012-2014				
Denumirea	2011 ¹⁾	2012 ¹⁾	2013 ¹⁾	mii lei 2014 ¹⁾
Contribuții din taxe vamale	448.260,0	594.814,0	591.968,0	587.699,0
Contribuții din sectorul zaharului	4.210,0	4.180,0	4.160,0	4.130,0
Total contribuții din resurse proprii tradiționale	452.470,0	598.994,0	596.128,0	591.829,0
Contribuții din resursa TVA	611.636,0	626.103,0	642.423,0	637.790,0
Contribuții pentru corecția/rabatul acordat Marii Britanii	216.740,0	233.822,0	227.232,0	225.593,0
Contribuții din resursa VNB	4.195.655,0	4.208.035,0	4.312.178,0	4.281.080,0
Contribuții pentru reducerile în favoarea Țărilor de Jos și Suediei	35.503,0	36.313,0	37.228,0	36.959,0
Total contribuții din resurse proprii	5.512.004,0	5.703.267,0	5.815.189,0	5.773.251,0
Contribuții suplimentare și neprevăzute, din care:	45.607,0	45.378,0	45.300,0	44.973,0
²⁾ rezerve pentru acoperirea diferențelor calculate la soldurile TVA și VNB	45.607,0	45.378,0	45.300,0	44.973,0
Contribuția României la bugetul UE	5.557.611,0	5.748.645,0	5.860.489,0	5.818.224,0
Produsul Intern Brut	544.426.000,0	599.060.000,0	659.429.000,0	722.918.000,0
Contribuția României privind resursele proprii la bugetul UE, ca pondere în PIB (%), inclusiv contribuții suplimentare și neprevăzute	1,02	0,96	0,89	0,80

¹⁾ Estimări UCRBUE pe baza plafoanelor de cheltuieli din Perspectiva Financiară 2007 - 2013 ajustată de COM la 16.04.2010, coroborate cu setul de indicatori ai prognozei resurselor proprii comunitare pentru 2010-2011 conveniți la ACOR Previziuni din 18 mai 2010;

²⁾ Estimate de UCRBUE

Aceste sume pot suferi modificări, întrucât, pe de o parte, potrivit procedurilor comunitare, se vor efectua ajustări tehnice automate ale indicatorilor stabiliți în cadrul reuniunii ACOR - Previziuni, la momentul apariției noilor indicatori macroeconomici estimați de Comisia Europeană, iar pe de altă parte, nivelul contribuției tuturor Statelor Membre, deci și a României, se va modifica în funcție de negocierile la nivel comunitar în ceea ce privește volumul total al bugetului Uniunii Europene.

În Articolul 26 din Partea a IV-a - Dispoziții temporare a Tratatului de Aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 157/2005, se prevede că România plătește, în perioada 2009-2012, o contribuție către Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel prevăzut în Decizia 2002/234/CECO a reprezentanților guvernelor statelor membre, întruniți în cadrul Consiliului, din 27 februarie 2002 privind implicațiile financiare ale expirării Tratatului CECO și Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel.

În tabelul de mai jos este prezentată estimarea contribuției României la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel pentru anul 2010, precum și proiecția acesteia pe anii 2011-2012, în anii 2013 și 2014 aceasta nemaifiind datorată:

	2010	2011	2012	2013	2014
Contribuția României la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel	25.268	38.100	44.500	---	---

- mii lei -

Prin Legea nr. 16/2008, România a aderat la Acordul, semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005, de modificare a Acordului de parteneriat dintre membrii grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000.

În acest context, din 2011, România va contribui la cel de-al 10-lea Fond European pentru Dezvoltare (FED 10).

În tabelul de mai jos este prezentată estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2011, precum și proiecția acesteia pe anii 2012-2014:

Denumirea	2011	2012	2013	2014
Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare	47.200,0	54.200,0	60.800,0	61.200,0

mii lei

Aceste sume pot suferi modificări în funcție de deciziile luate la nivel comunitar, cu privire la necesarul de fonduri pentru plățile către statele ACP .

Pentru a determina poziția netă națională în relația cu bugetul comunitar, fiecare stat membru folosește instrumentul denumit balanța financiară netă. În funcție de aspectele urmărite, pentru estimarea balanței financiare nete se utilizează mai multe metode. Indiferent de metoda folosită, balanța financiară netă reprezintă numai un exercițiu contabil al costurilor și beneficiilor financiare directe realizate de fiecare stat membru. Pentru a întregi imaginea, rezultatele astfel obținute ar trebui completate cu informații privind multiplele avantaje suplimentare câștigate datorită politicilor Uniunii Europene – legate de piața unică, integrarea economică sau stabilitatea politică și securitatea.

Încă din primul an de la aderare România a fost beneficiar net, înregistrând un sold pozitiv de 420,66 mil. euro în 2007, 1.321,67 mil. euro în 2008, 1.497,44 euro în 2009 și 352,60 mil. euro la 31.08.2010. În tabelul de mai jos este prezentată o estimare a balanței financiare nete a României în raport cu Uniunea Europeană pentru perioada 2011-2014, bazată pe estimările realizate de structurile naționale competente privind, pe de o parte, vărsămintele efective de la bugetul național către structurile comunitare (bugetul general comunitar și alte structuri comunitare) și, pe de altă parte, încasările efective corespunzătoare alocărilor de cheltuieli operaționale comunitare.

Poziția financiară netă a României în relația cu Uniunea Europeană pe anul 2011 și proiecția pe anii 2012-2014				
~ valori absolute ~				mil.euro
Denumire	2011	Estimări anuale		2014
		2012	2013	
I. SUME DE PRIMIT DE LA BUGETUL UE	5.518,35	7.079,80	6.393,91	3.680,74
A. Fonduri de pre-aderare	201,71	0,00	0,00	0,00
B. Fonduri de post-aderare, din care:	5.316,64	7.079,80	6.393,91	3.680,74
a) Fonduri structurale si de coeziune, din care:	2.513,01	4.194,36	3.702,13	1.264,65
Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)	1.427,91	2.294,18	1.570,77	251,98
Fondul Social European (FSE)	309,11	537,43	737,42	510,02
Fondul de Coeziune (FC)	775,99	1.362,75	1.393,94	502,65
b) Fonduri pentru agricultura si dezvoltare rurala	2.750,02	2.813,01	2.628,85	2.383,57
Fondul European pentru Agricultură si Dezvoltare Rurala (FEADR)	1.653,28	1.533,11	1.203,49	1.046,17
Fondul European pentru Pescuit (FEP)	67,27	72,29	37,88	52,00
Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEGA)	1.029,47	1.207,61	1.387,47	1.285,40
c) Alte fonduri comunitare (Programul general solidaritate si managementul fluxurilor migratorii, Fonduri pentru deplasarea experților naționali la lucrările instituțiilor comunitare, Instrumentul European de Vecinătate si Parteneriat (IEVP), Instrumentul pentru Asistență de Preaderare (IAP), Fonduri primite de la Agenția FRONTEX pentru cooperarea operațională privind managementul frontierelor externe)	53,61	72,43	62,93	32,52
II. SUME DE PLATA CATRE UE	1.386,94	1.403,47	1.429,61	1.431,61
d) Contribuția României la bugetul Uniunii Europene	1.320,10	1.375,27	1.408,77	1.408,77
e) Contribuții la fonduri extrabugetare si alte instituții europene	66,84	28,19	20,83	22,83
III. Poziția financiară netă = I - II	4.131,41	5.676,33	4.964,30	2.249,14

Ca și în anii anteriori, se estimează că România va avea o poziție de beneficiar net în relația cu bugetul Uniunii Europene și în perioada 2011-2014. Valoarea corespunzătoare, însumată pe întreaga perioadă, se ridică la 17.021,17 mil. euro, reprezentând anual până la 3,96 % din PIB.

*

*

*

Alocarea unor sume importante pentru cheltuielile de investiții, cu rol multiplicator în economie, considerate motorul creșterii economice, asigurarea sustenabilității finanțelor publice, continuarea programului de consolidare fiscală, accesarea fondurilor comunitare și accelerarea ritmului de absorbție al acestora, și asigurarea securității sociale reprezintă priorități ale construcției bugetare pe anul 2011 și perspectiva 2012-2014.

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,

Gheorghe Ialomițianu

Avizăm favorabil

Ministrul Justiției

Marian Cătălin Predoiu

19.10.2010.

Ministerul Justiției

Secretar de Stat

ALINA MIHAELA BICA